DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy 8 str. | Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w poł. | Rękopisów Redakcja nie zwraca | Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza | Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11 | Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315. | Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749. | Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 — Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V. Toruń, sobota 13 maja 1933 Nr. 109

Wy sobie radźcie — „my się i tak uzbroimy"

Bezczelny artykuł von Neuratha

Genewa, 12. 5. (PAT). W prasie międzynarodowej został wczoraj zakomunikowany **artykuł barona von Neuratha**, który ukaże się w propagandowym tygodniku, wydawanym przez niemieckie stowarzyszenie przyjaciół Ligi Narodów w Genewie.

Artykuł von Neuratha wywołał wielką sensację w kołach konferencji ze względu na ustęp następujący: „Jeżeli się pragnie streścić **z niemieckiego punktu widzenia rezultaty dyskusji na Konferencji Rozbrojeniowej, która trwa od 15 miesięcy, należy stwierdzić, że nasze żądania praktycznego zrealizowania zasady równości praw przez rozbrojenie innych rozbiło się o odmowę rozbrojenia ze strony państw silnie uzbrojonych. BEDZIEMY ZMUSZENI UZUPEŁNIĆ NASZE ZBROJENIA bez względu na to, czy nastąpią jakiekolwiek ograniczenia i redukcje ogólne zbrojeń w ramach planu brytyjskiego"**.

Dalej **von Neurath** zapowiada, że Niemcy **muszą stworzyć lotnictwo wojskowe i morskie oraz posiadać ciężką artylerję** gdyż inne państwa nie chcą się wyrzec tych rodzajów broni. Oficjalne oświadczenie niemieckiego ministra spraw zagr., że **Niemcy niezależnie od wyników konferencji w każdym razie uzupełnią swoje uzbrojenie zrobiło ogromne wrażenie na wszystkich delegacjach.**

Paryż, 12. 5 (PAT). Genewski korespondent Havasa donosi, że oświadczenie, zawarte w zakomunikowanym prasie **artykule von Neuratha, wywarło wielkie wrażenie** wywołując liczne komentarze i najsurowsze krytyki.

W kołach Konferencji Rozbrojeniowej zauważają, **iż tego rodzaju urzędowe oświadczenie, złożone zostało w chwili gdy podjęte zostały rozmowy z przedstawicielem Niemiec Nadolnym a delegatem Wielkiej** Brytanji, który jest autorem omawianego obecnie planu rozbrojeniowego. Dlatego też koła zbliżone do delegacji angielskiej nie ukrywają bynajmniej osłupienia, jakie spowodowało oświadczenie von Neuratha.

Ze strony licznych delegacyj postawione zostaje pytanie, czy odtąd wspólna Konferencja Rozbrojeniowa może być prowadzona owocnie, gdy bez względu na rezultaty Konferencji rząd Rzeszy zdecydowany jest nie brać ich zupełnie pod uwagę, a przystąpi zgodnie z oświadczeniem von Neuratha do uzupełnienia swoich zbrojeń we wszystkich dziedzinach.

Z drugiej strony podkreślić należy, że komisja efektywów Konferencji Rozbrojeniowej wysłuchała oświadczenia delegatów Wielkiej Brytanji i Belgji, którzy wypowiedzieli się na rzecz częściowego przynajmniej, **włączenia hitlerowskich formacyj szturmowych oraz Stahlhelmu do liczby formacyj o charakterze wojskowym.** Chociaż decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła zdaje się jednak, że większość komisji skłania się ku tej opinji.

Wykrętne stanowisko Niemiec

doprowadziło do kryzysu Konferencji Rozbrojeniowej

Genewa, 12. 5. (PAT). W ciągu całego popołudnia kontynuowane były rozmowy pomiędzy **szefami delegacji francuskiej, wielkobrytyjskiej, niemieckiej, włoskiej i Stanów Zjedn.** Rozmowy obejmują narady delegatów Francji, Wielkiej Brytanji i Stanów Zjednoczonych. Następnie zaś odbyła się 2-godzinna narada **wszystkich pięciu u przewodniczącego Hendersona.**

Delegat Wielkiej Brytanji Eden zdał sprawę w rozmów, które przeprow. w ciągu dnia **onegdajszego i wczorajszego ranku z delegatem niemieckim Nadolnym i stwierdził, że rozmowy te zupełnie rezultatów nie dały.** Wprawdzie delegat Nadolny zapewnił, że Niemcy w **zasadzie przyjmują ideę ujednostajnienia armji i zniesienia Reichswehry, ale w praktyce uzależniają to od warunków unicestwiających** zasadniczą zgodę.

Wobec takiej sytuacji, **delegaci Wielkiej** Brytanji i Francji zgodnie stwierdzają, **że kontynuowanie obecnych poufnych narad z delegatem niemieckim jest bezcelowe i że należy sprawę przedstawić prezydjum konferencji,** a następnie komisji głównej, gdzie każdy w późniejszych debatach zajmie własne stanowisko, co pozwoli definitywnie ustalić odpowiedzialność każdego.

Wieczorem odbędzie się **jeszcze jedna narada pięciu.** Prawdopodobnie prezydjum zbierze się dziś, a komisja główna w sobotę. Można stwierdzić, że **kryzys konferencji osiągnął obecnie już punkt szczytowy.**

Płonący stos książek

na placu operowym w Berlinie

Berlin, 12. 5. (PAT). W środę około północy odbyło się **na placu operowym w Berlinie** zapowiedziane oddawna **spalenie pierwszej partji książek autorów żydowskich,** znajdujących się na czarnej liście partji narodowo-socjalistycznej.

Na oświetlonym reflektorami placu ułożono **stos książek,** dookoła którego zebrały się wielkie tłumy widzów. Po wykładzie inauguracyjnym nowego profesora pedagogiki politycznej na uniwersytecie berlińskim Baumlera, który mówił m. in. o **zniesieniu powszechnej służby wojskowej i konieczności nawiązania przez młodzież akademicką do tradycji żołnierskiej,** organizacje studenckie ruszyły pochodem na plac operowy i **złożyły na stosie niesione przez siebie pochodnie.**

Zkolei nastąpiło **spalenie około 20 tysięcy książek.** Do zgromadzonych przemówił minister propagandy **Goebels,** podkreślając **że kończy się epoka intelektualizmu żydowskiego.** Dzisiejsza manifestacja oznaczać ma **zawalenie się duchowych podstaw republiki listopadowej, jutro zaś z tych gruzów podnieść się ma nowy duch narodowego socjalizmu.**

Podobne akty spalenia książek, zamieszczonych na indeksie odbyły się w szeregu wielkich miast prowincjonalnych m. in. w **Monachjum, Królewcu i w Frankfurcie nad Menem.**

Gen. Górecki w „Białym Domu"

Wizyta prezesa Fidacu u prezydenta Roosevelta

Waszyngton 12. 5. (PAT). Gen. Roman Górecki przybył wczoraj rano do Waszyngtonu. Był on w towarzystwie ambasadora Patka przyjęty na audjencji w „Białym Domu", a następnie złożył wizyty sekretarzowi stanu i sekretarzowi skarbu.

Po tych wizytach gen. Górecki wziął udział w śniadaniu wydanem na jego cześć w ambasadzie polskiej. Na śniadaniu tem obecny był szereg wybitnych osobistości ze sfer oficjalnych, politycznych i wojskowych.

W godzinach popołudniowych gen. Górecki złożył wizytę gen. Pershingowi, a następnie udał się na cmentarz Arlington. Po powrocie z cmentarza prezes „Fidacu" przyjął przedstawicieli prasy. Wieczorem gen. Górecki dokonał wręczenia uniwersytetowi w Georgetown medalu „Fidacu". Wręczenie odbyło się w obecności ambasadora Rzeczypospolitej i personelu ambasady oraz przedstawicieli dyplomatycznych państw sojuszniczych.

Samoloty japońskie nad stolicą Chin

Pekin, 12. 5. (PAT). Krążące nad miastem samoloty, jak przypuszczają, japońskie, rozrzuciły odezwy, wzywające wojska chińskie, aby przyłączyły się do armji mandżurskiej, a to w celu zaoszczędzenia Pekinowi i Tien-Tsinowi tragicznych wypadków. Odezwa podkreśla wspólnotę obu narodów azjatyckich i wskazuje na konieczność zgodnego współżycia. W Pekinie panuje zaniepokojenie.

Amb. Chłapowski u premjera Francji

Paryż, 12. 5. (PAT). Minister spraw zagranicznych Paul Boncour przyjął dziś po południu ambasadora Rzeczypospolitej Chłapowskiego, a następnie ambasadora Włoch.

Żółtaczka Gandhiego

Poona, 12. 5. (PAT). Gandhi choruje podobno na **żółtaczkę.** Spędził on ostatnią noc źle.

Nankin, 12. 5. (AT). Wybitny buddysta chiński Tanyushane przez sympatję dla Gandhiego rozpoczął również głodówkę. Według oświadczenia Tanyushana, Gandhi pości dla **zbawienia ludzkości.**

Wieniec Hitlera na Tamizie

Protest angielskiego kapitana przeciw profanacji grobu „Nieznanego Żołnierza"

Londyn, 12. 5. (PAT). Nieznany sprawca zniszczył wieniec, złożony przez Rosenberga u stóp pomnika „Nieznanego Żołnierza", oraz odciął wstęgę ze swastyką Hitlera. Po dokonaniu tego czynu sprawca odjechał samochodem w kierunku katedry westminsterskiej.

Londyn, 12. 5. (PAT). Sprawcą porwania **wieńca,** złożonego przez Rosenberga u stóp pomnika „Nieznanego Żołnierza", jest, jak się okazało — **kapitan Sears,** kandydat partji pracy w wyborach, mających się odbyć w Stpaneras. Czyn jego miał na celu zaprotestować przeciwko zezwoleniu władz na złożenie wieńca przez przedstawiciela Hitlera.

Londyn, 12. 5. (PAT). Kpt. Sears, sprawca porwania wieńca, złożonego przez Rosenberga na grobie Nieznanego Żołnierza, stanął wczoraj oskarżony o kradzież przed sędzią w komisarjacie policyjnym. Policjant, występujący, jako świadek, stwierdził, **że wieniec został wyłowiony z Tamizy.**

Sędzia ukarał kpt. Searsa grzywną w wysokości 40 szylingów, oświadczając przytem: „To co *Pan* zrobił jest złe i sprzeciwia się dobremu wychowaniu".

Londyn, 12. 5. (PAT). „New Chronicle" w artykule p. t. „**Złe obliczony gest"** omawia fakt złożenia przez Rosenberga **wieńca z emblematami swastyki u stóp pomnika nieznanego żołnierza w Londynie** i podkreśla, że czyn ten jest jednym z dowodów **że Hitler i jego pomocnicy nie posiadają miary rzeczywistości** i nie wiedzą, co jest wskazane a co nie. **Żołnierze, których Rosenberg chciał uczcić, polegli właśnie w obronie przed tem wszystkiem, o co walczą obecnie Rosenberg i jego mistrz.**

Ci ludzie z pod pomnika — **pisze dziennik — polegli w walce z brutalnym nacjonalizmem który zaprzecza jednostce elementarnych praw i zatruwa nawet umysły dzieci, operując zgniłą doktryną „siła przed prawem".** Pomiędzy demokracją angielską a hitlerowskimi Niemcami jest przepaść, przez którą nie stworzy pomostu pusta grzeczność".

Ze strony Labour Party w czasie wczorajszego popołudniowego **posiedzenia w izbie** gmin zapytano rząd, **DLACZEGO WOGÓLE POZWOLIŁ NA WJAZD DO ANGLJI AGITATORA HITLERA.**

„Jeżeli nie pozwala się przybywać do Anglji komunistom, aby nie uprawiali propagandy, to tak samo nie należy wpuszczać hitlerowców, których poglądy również są dla istniejącego ustroju państwa szkodliwe" — oświadczył przewodniczący Partji Lansbury. Przewodniczący skrajnych socjalistów oświadczył, że jeżli się nie wpuściło Trockiego, który jest napewno wybitniejszą jednostką niż Rosenberg, to poco wpuszczać osoby takie, jak Rosenberg.

Między godz. 5 a 6 po poł. przed hotelem, w którym mieszka Rosenberg, zebrał się tłum, złożony z członków partji socjalistycznej, komunistycznej i Żydów angielskich, wznoszących okrzyki przeciwko Hitlerowi i Rosenbergowi, domagających się wydalenia tego ostatniego z Anglji. **Policja rozproszyła demonstrantów.**

Aleksander Prystor

dobrze spełnił swój obowiązek względem Rzeczypospolitej

Po przeszło dwuletniej pracy na stanowisku szefa rządu p. Aleksander Prystor ustępuje, by przez czas jakiś wypocząć i podreperować zdrowie osłabione niezwykle intensywną i wyczerpującą pracą. Nieprzerwany okres działalności publicznej p. Prystora nie rozpoczął się w chwili, gdy mu Prezydent Rzplitej powierzył ster rządu. Nie trzeba tu sięgać aż do dawnych czasów, gdy jako współtowarzysz prac niepodległościowych Józefa Piłsudskiego w mrokach konspiracji działał niezmordowanie, zanim go przemoc carska zakuła w kajdany i zmusiła do wieloletnich ciężkich robót katorżnika. Ale już w niepodległej Polsce, a zwłaszcza w ostatniem siedmioleciu po przewrocie majowym, na barki Aleksandra Prystora złożony został taki ogrom zadań, jakim możnaby zaprawdę obdzielić szereg mocnych fizycznie i psychicznie wytrzymałych osób.

Marszałek Piłsudski nie oszczędzał swego starego współtowarzysza walk niepodległościowych, i poruczając mu coraz cięższe, coraz bardziej odpowiedzialne zadania. Widzimy p. Prystora najpierw w ministerstwie spraw wojskowych, gdy chodziło o reorganizację korpusu oficerskiego w myśl jednolitej zasady. Potem staje on na czele dwóch bardzo ważnych resortów: ministerstwa opieki społecznej i ministerstwa przemysłu i handlu. Na obu tych posterunkach czeka ministra Prystora wielka praca organizacyjna w związku z wzrastającemi trudnościami gospodarczemi. Wreszcie nastąpiła dwuletnia praca na stanowisku szefa rządu, niezmordowana, nieprzerwana żadnym dłuższym wypoczynkiem.

Przypadła ta praca w okresie, kiedy na Polskę waliły się skutki światowego kryzysu gospodarczego, zmuszając ją do zajęcia wobec jego naporu pozycji obronnej. Sterować w tym czasie rządem i przeprowadzać nawę państwową między rafami barjer celnych, ograniczeń dewizowych, utrudnień w eksporcie, kurczenia się wpływów podatkowych, — wszystko to było zadaniem zaprawdę niełatwem. Utrzymać polską walutę na niewzruszonym poziomie, zachować aktywność bilansu handlu z zagranicą, a przedewszystkiem nie dopuszczać do narastania deficytu w budżecie państwa — wszystko to zajmowało wszystkie siły. Przeprowadzić wielką kampanję o rozpiętość cen między taniemi produktami rolniczemi a wysokiemi stawkami wyrobów przemysłowych — wymagało niezwykłej energji. Nie dopuścić do tego, aby bezrobocie stało się klęską społeczną, a równocześnie rozwijać szeroką akcję na rzecz ulżenia doli bezrobotnych — wymagało wielu głębokich przemyśleń i ważnych decyzyj.

Aleksander Prystor, opuszczając teraz na czas niedługi czynne stanowisko w pracy publicznej, odchodzi **z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku.**

Towarzyszy mu też **powszechna opinja, że te obowiązki i zadania, jakie mu przypadły w udziale, spełnił ku pożytkowi Polski.** Sterował nawą państwową w okresie wstrząsów gospodarczych, które na szczęście u nas minęły bez poważniejszych następstw.

Ale **okres szefostwa rządu Aleksandra Prystora jest również okresem silnego ugruntowania się tych ideowych podstaw, na których Polska oparła swój byt i przyszłość po maju 1926.** Linja, na którą polityka wewnętrzna i zewnętrzna naszego państwa wkroczyła przed siedmiu laty, została zachowaną bez najmniejszych odchyleń. Premjer Prystor pracował pozytywnie, nie bacząc na próby rzucania pod nogi rządu kłód ze strony opozycji. Im bardziej zaś ujawniały się pozytywne rezultaty jego pracy, **tem silniej wzrastała wśród społeczeństwa świadomość, że przeszkody stawiane przez opozycję pochodzą jedynie z negacji.**

To też w chwili, gdy premjer Prystor ustępuje z urzędu, społeczeństwo nie żegna się z nim, lecz tylko życzy mu, by wypoczął, pokrzepił swe zdrowie i już wkrótce mógł znowu stanąć u warsztatu pracy państwowej.

Następcą p. Prystora zostaje minister oświaty, p. Janusz Jędrzejewicz. Jest to **rownież człowiek, który stanowi ustaloną wielkość w świecie politycznym i w tym obozie, jaki w maju 1926 przyjął na siebie odpowiedzialność za losy Państwa.**

Przy sposobności zmian personalnych, zachodzących w ostatniem siedmioleciu w składzie najwyższych funkcyj państwowych, opozycja utrzymuje, że zmiany te stanowią „zmianę warty". **Tak jest istotnie. Nie potrzebujemy się wcale wyrzekać tego określenia. Obóz twórczej pracy państwowej rozporządza taką obfitością wybitnych indywidualności i charakterów, że z największą łatwością przychodzi mu zarządzać „zmianę warty", gdy komukolwiek zdrowie poczyna nie dopisywać, czy wyczerpany nadmierną pracą organizm wymaga odpoczynku.**

Z pojęciem „zmiany warty" łączy się jednak także i to, że **nad dobrem Państwa trzeba nieustannie, z wytężonym wzrokiem i słuchem, z pełnią energji, stróżować,** by — jak to określa starorzymska maksyma — „ne quid detrimenti Respublica capiat", by dobro Rzeczypospolitej nie zaznało w niczem żadnego szwanku.

Do tej roli został obecnie przez Prezydenta Rzeczypospolitej wyznaczony p. Janusz Jędrzejewicz. **Spełni on swoją misję tak samo, jak i jego poprzednicy, powołani po roku 1926 do tego zadania.**

P. Janusz Jędrzejewicz premjerem

Pan Prezydent Rzplitej mianował jak już o tem donosiliśmy, prezesem Rady Ministrów dotychczasowego ministra Oświaty p. Janusza Jędrzejewicza, którego podobiznę podajemy na naszem zdjęciu.

Głos sumienia obywatelskiego

List otwarty posła Franciszka Chyba

Poseł Franciszek Chyb, który w dniu 8 bm. bezpośrednio przed Zgromadzeniem Narodowem wystąpił ze Stronnictwa Ludowego i wziął udział w wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej, opublikował w swoim okręgu wyborczym następujący list otwarty:

„Szanowni Obywatele! Jakim jestem człowiekiem, posłem i działaczem ludowym — pisać nie będę. Byłem, jestem i będę zawsze wiernym obrońcą słusznych spraw chłopskich, rozumiejąc równocześnie i obowiązki obywatelskie względem Państwa. **Obronę interesów wsi pojmowałem i pojmuję, jako obowiązek wobec Państwa, a interesy wsi rozumiem, jako jeden z najważniejszych warunków szczęśliwej przyszłości naszej ojczyzny.**

Zbliżał się dzień wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej. Klub Str. Ludowego zabronił posłom wzięcie udziału w Zgromadzeniu Narodowem. Na posiedzeniu klubu przemawiałem i głosowałem za wzięciem udziału. Nic to nie pomogło. Myślałem, że w dniu Zgromadzenia Narodowego klub zmieni uchwałę. Nie stało się tak. Dlatego w dniu 8 maja, w dniu Zgromadzenia Narodowego wystosowałem następujące pismo do Marszałka Sejmu:

„Do WPana Marszałka Sejmu w miejscu

Zgłaszam niniejszem wystąpienie z klubu Stronnictwa Ludowego motywując swą decyzję tem, że **jako obywatel, poseł, a nadewszystko b. żołnierz legjonowy, nie mogłem się pogodzić z decyzją klubu Stronnictwa Ludowego, zabraniającego członkom tego klubu wzięcie udziału w Zgromadzeniu Narodowem, mającem dokonać wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, widomej dla nas i świata Głowy Państwa".**

Znalazłem się wobec tego poza klubem Stronnictwa Ludowego, ale idea chłopska pozostała **dla mnie drogą i nigdy z tej drogi nie zejdę. Chcę i będę w dalszym ciągu pracować dla dobra wsi i chłopów.** Wszystkim z osobna i gromadom radzić będę i pomagać we wszystkich sprawach nadewszystko gospodarczych i finansowych (spółdzielczość, kasy spółdzielcze komitety finansowo - rolne, podatki itp.). Żywię do Was najgłębsze zaufanie. Wierzę, że **sumienie wasze, rozum i serce uzna,** iż jako poseł **Rzeczypospolitej jestem obowiązany spełniać swoje obowiązki wobec Państwa, a tym obowiązkiem jest brać udział w pracach Sejmu, zwłaszcza w Zgromadzeniu Narodowem, gdzie nie o polityczne sprawy chodzi, ale o akt najwyższy. Obowiązkiem posłów było być na Zgromadzeniu Narodowem.** Opozycja mogła wysunąć kandydaturę inną, aniżeli większość rządowa, mogła nie głosować na kandydata większości, ale za swoim kandydatem.

Za ciężkie jest położenie kraju, na świecie rozgrywają się ważne wypadki. Polska ma wielu wrogów. Posłowi polskiemu nie wolno być wrogiem własnego Państwa. Oto moje stanowisko, zgodne z mojem sumieniem i obowiązkami poselskiemi i dlatego o tem, co się stało donoszę Wam, pozostając dla Was szczerym i wiernym działaczem i przedstawicielem jako poseł. Dobro Ojczyzny i losy Wasze droższe mi są, niżeli osobista ambicja lub małoduszny upór w nienawiści, której skutki mogą być tylko dla wsi najgorsze i najcięższe.

Łączę Wam serdeczne pozdrowienia, wasz wierny towarzysz pracy.

(—) Franciszek Chyb".

Specjalna komisja dla Gdyni

pod przewodnictwem min. Zarzyckiego

Najbliższe zebranie komisji doradczej do spraw handlu, działającej pod bezpośrednim przewodnictwem p. ministra przemysłu i handlu, odbędzie się w dniu 13-ym b. m. W związku z tem członkowie komisji odbędą w przededniu zebrania konferencję w izbie przemysłowo-handlowej w celu ściślejszego ustalenia programu obrad, w których między innemi będą omawiane sprawy komunikacyjne.

Należy zaznaczyć, że na poprzedniem, odbytem w dniu 6-ym b. m. pod przewodnictwem p. ministra dr. F. Zarzyckiego zebraniu komisji doradczej do spraw handlu rozpatrzone zostały postulaty **sfer gospodarczych w sprawie usprawnienia i umocnienia aparatu handlowego w Gdyni.** Postulaty te były już rozważane na poprzedniem zebraniu komisji i zostały szczegółowo przepracowane na kilku podkomisjach z udziałem szeregu rzeczoznawców i przedstawicieli zainteresowanych ministerstw. Znaczna większość postulatów została w toku obrad podkomisyj **uzgodniona,** a niektóre z nich **zostały już nawet bądź w całości, bądź częściowo zrealizowane. Jedynie kilka** zagadnień, które nie mogły być uzgodnione — zostało poddanych ponownym obradom na plenum. Po zreferowaniu całokształtu sprawy przez przewodniczącego podkomisji, nacz. Sągajłłę, poszczególne kwestje nieuzgodnione przedstawili i uzasadnili pp. dyr. Krupski (sprawy podatkowe), dyr. Kasprowicz (opłaty stemplowe, sprawy celne), dyr. Michalewski (ustawodawstwo robotnicze). Mówcy wysunęli potrzebę **zwolnienia banków w Gdyni od podatku przemysłowego od obrotu, zwolnienia przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych, mających znaczenie dla rozwoju Gdyni od obowiązku wykupywania świadectw przemysłowych, zniesienia opłat stemplowych od czynności spedytorów morskich, maklerów okrętowych i t. p.** oraz obniżenia podatku przemysłowego od obrotów przedsiębiorstw maklerskich, usprawnienia procedury celnej i przyśpieszenia utworzenia strefy wolnocłowej, wreszcie uregulowania ustawodawstwa robotniczego w ten sposób, by **przedsiębiorstwa portowe w Gdyni nie były obciążone w większym stopniu świadczeniami socjalnemi, niż przedsiębiorstwa w innych konkurencyjnych portach.**

Ze strony czynników urzędowych wyjaśnień udzielili pp. dyr. Widomski, nacz. Rostkowski, nacz. Niedźwiecki (sprawy celne i akcyzowe), nacz. Zuchmantowicz (komunikacja telefoniczna), p. Łychowska (ustawodawstwo robotnicze), dyr. Koszko (sprawy podatkowe i opłat stemplowych) dyr. Pawłowicz (sprawy kredytowe).

Z wyjaśnień tych oraz z dyskusji, w której zabierali głos pp. pos. Wiślicki, prezes Korzon, nacz. Lubecki, dyr. Kawczyński i inni, okazało się, że **niemal wszystkie** postulaty sfer gospodarczych zostaną **uwzględnione.**

W zakończeniu obrad prezes izby przemysłowo-handlowej w Gdyni p. Korzon podziękował p. ministrowi Zarzyckiemu i przedstawicielom innych ministerstw za życzliwe potraktowanie postulatów, a pos. Wiślicki zgłosił wniosek, by w przyszłości **zagadnienia i umocnienie aparatu handlowego w Gdyni** mogły być w krótkiej drodze załatwiane przez **specjalną komisję pod przewodnictwem p. min. Zarzyckiego,** a złożoną z pp. prezesa Klarnera, prez. Korzona, pos. Wiślickiego i prez. Bruna. — **Wniosek ten komisja przyjęła.**

Zjazd rolników wychowanków U. P. odroczony

Wobec wejścia w życie ustawy o szkołach akademickich odwołany został V Zjazd Kół Rolniczych zrzeszonych w Ogólnopolskim Związku Akademickich Kół Naukowych. W związku z odwołaniem Zjazdu odroczono bezterminowo *Ogólne Zebranie Zrzeszenia Rolników Wychowanków Uniwersytetu Poznańskiego* zapowiedziane na 17-go maja br. w Poznaniu. Nowy termin zebrania podany będzie później do wiadomości.

Uznanie zagranicy dla portu gdyńskiego

Statek holenderski „Gaasterland' ładuje obecnie w Gdyni około 4,000 ton szyn kolejowych dla Brazylji. Statek ten jest po raz pierwszy w porcie gdyńskim. Zarówno kapitan, jak i oficerowie statku wyrażają uznanie dla naszego portu i jego sprawności przeładunkowej.

Reforma rolna na wzór sowiecki

Nowe plany operacyjne Hitlera

Dziennikarka francuska pani Bertillon zamieszcza na łamach paryskiego **„Matina"** rewelacyjne szczegóły o reformie rolnej **projektowanej przez Hitlera**. Pisze ona co następuje:

Przyszłość Hitlera, a nawet przyszłość całych Niemiec zależy od tego, jak będzie **rozwiązany problem ekonomiczny.** Wtedy dopiero zobaczymy, czy Hitler jest rzeczy**wiście mężem stanu**, czy tylko genjalnym **demagogiem.**

Zagadnienie rolnicze wysuwa się na czoło zmian ustroju gospodarczego Niemiec, które nie są tak jak Polska państwem samowystarczalnem. Hitlerowcy zarzucają poprzednim rządom **złą gospodarkę.** Rzesza mogła nakarmić tylko dwie trzecie ludności. Reszta skazana była na **import zagraniczny.** Import ten opłacany jest dziś już nie przez eksport przemysłowy lecz **przez pożyczki zagraniczne,** co obciąża **w niesłychanie rujnujący sposób państwo niemieckie** w myśl zasady **„im dalej tem gorzej". Olbrzymie podatki** rujnują niemieckiego chłopa i gospodarstwa rolne obciążone ponad miarę bankrutują. Drobny rolnik niemiecki sprzedaje ojcowiznę i żyje w nędzy.

Hitler projektuje reformę rolną, która ma uzdrowić te tragiczne stosunki rolnicze. Najważniejsze postulaty tej reformy rolnej są następujące:

Ziemia legalnie nabyta uznana będzie za **własność dziedziczną,** jednakże **prawo do posiadania ziemi uzależnione będzie od tego, czy właściciel uprawia rolę w sposób korzystny dla całego narodu.** Specjalne trybunały będą pełnić nadzór nad gospodarzami. Składać się będą z przedstawicieli rolnictwa i przedstawiciela rządu.

Ziemia nie może być przedmiotem spekulacji, ani też środkiem dochodów uzyskiwanych **bez pracy właściciela.** Właściciel gruntu **musi osobiście nim administrować.** Rolnikowi **nie wolno uciekać się do kredytów prywatnych.** Gospodarstwa rolne będą otrzymywać **wyłącznie pożyczki z funduszów państwowych.**

Podatki **będą proporcjonalne** do obszaru i **wydajności majątku.**

Państwo posiada prawo wywłaszczenia za „rozsądnem" odszkodowaniem w następujących wypadkach:

1) Jeśli majątek należy do osób **nie będących obywatelami niemieckimi,** 2) Jeśli trybunał orzeknie, że majątek jest **źle administrowany i nie przynosi korzyści ogółowi;** 3) Jeśli właściciel nie administruje majątkiem osobiście i państwo pragnie osadzić częściowo **włościan na jego gruntach;** 4) **Jeśli państwu potrzebne są tereny** dla prac użyteczności publicznej (obrona narodowa drogi itd.); 5) Jeśli majątek został nabyty **nielegalnie** (wówczas nastąpi wywłaszczenie bez odszkodowania).

Informacje powyższe wskazują, że reforma rolna projektowana przez Adolfa Hitlera jest w założeniu swem **bardzo podobna do kolektywizacji sowieckiej.** Własność prywatna wprawdzie istnieje — ale pod **bezwzględną dyktaturą trybunałów rolnych,** którymi oczywiście trząść będą komisarze rządowi.

Rolnik będzie słuchać, albo zostanie wywłaszczony, co będzie tem bardziej uproszczone, że finansowo będzie on całkowicie podporządkowany państwu wskutek zakazu korzystania z kredytów prywatnych.

Rzecz zrozumiała, że na **junkrów pruskich, panów olbrzymich latyfundjów w Prusach Wschodnich, paść musi blady strach.** Projektowana bowiem ustawa głosi, że „ziemia nie może być źródłem **dochodowych rent** — lecz polem do pracy dla powszechnego dobra!"

Kto wie, czy pruscy junkrzy nie życzą już dziś sobie klęski Hitlera?

Popychadło Deterdinga

prasa sowiecka o misji Rosenberga

Podróż londyńska Rosenberga stanowi główny przedmiot zainteresowania prasy sowieckiej. **„Izwiestja"** drukują na naczelnem miejscu doniesienie paryskie o rozmowach **Rosenberga** z Deterdingiem, podczas których, według informacyj dziennika sowieckiego, miano poruszyć m. in. sprawę **wyborów w Gdańsku** i **autonomji Małopolski Wschodniej** (!). „Izwiestja" twierdzą, że „Rosenberg jest **popychadłem Deterdinga** i jako **agent Hitlera usiłuje sklecić front antysowiecki".** Dalej pismo obszernie cytuje rewelacje warszawskiego „Momentu" o **rosyjskich białogwardzistach w hitlerowskiej służbie** i **donosi o zamierzonem spotkaniu Deterdinga z Hitlerem w Berlinie.**

Pozatem „Izwiestja" zamieszczają karykaturę, uwydatniającą **kontrast pomiędzy filosowieckiemi oświadczeniami władz niemieckich a pogromem** klubu sowieckiego w **Hamburgu.**

Konferencja rolnicza w Bukareszcie

Rząd rumuński po porozumieniu się z rządem polskim zwołał **konferencję** państw agrarnych do Bukaresztu na 4, 5 i 6 czerwca r. b.

Konferencja ta ma opracować m. in. wspólne stanowisko państw rolniczych na konferencji gospodarczej w Londynie.

Kradzież radjum w Bolonji

W gabinecie radjologicznym szpitala w Bolonji dokonano *kradzieży radjum* wartości 150 tys. lirów. Radjum skradziono z kasy ogniotrwałej gabinetu.

Przebudowa szkoły średniej

Wykonywanie ustawy o ustroju szkolnictwa

Z dniem 6-ym maja r. b. weszło w życie rozporządzenie ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego z dnia 1-go kwietnia 1933 r., zawierające przepisy wykonawcze o częściowem wykonaniu ustawy o ustroju szkolnictwa.

Rozporządzenie ministra oświaty postanawia, że istniejące w dniu 6-ym b. m. państwowe gimnazja **8-mioklasowe i progimnazja ulegają stopniowemu przekształceniu na 4-roletnie gimnazja.**

Przekształcenie to odbędzie się w ten sposób, że w roku szkolnym 1933/34 wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów do **klasy II-ej,** a w następnych latach szkolnych wstrzymuje się kolejno przyjmowanie kandydatów **do klas wyższych.** Z początkiem roku szkolnego 1933/34 przekształca się dotychczasową klasę III-ą według dawnego ustroju na klasę 1-ą gimnazjum czteroletniego. W następnych latach szkolnych kolejno tworzone będą klasy II-ga, III-cia i IV-ta gimnazjum **czteroletniego według nowego ustroju.**

Zorganizowanie liceów nastąpi na mocy oddzielnego rozporządzenia. Uczniowie wstępujący w roku szkolnym 1933/34 do I-ej klasy gimnazjum czteroletniego będą po ukończeniu IV-ej klasy tego gimnazjum mieli możność wstąpienia do I-ej klasy liceum ogólnokształcącego.

W istniejących państwowych seminarjach nauczycielskich i publicznych szkołach wydziałowych wstrzymuje się w roku szkolnym 1933 i 34 przyjmowanie kandydatów do kursu 2-go, a w następnych latach szkolnych wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów kolejno do kursów wyższych.

Niemiecki attache wojskowy u pana Marszałka Piłsudskiego

Przed kilku dniami przybył do Warszawy attache wojskowy Rzeszy Niemieckiej generał Schindler. Gen. Schindler złożył wizytę w Belwederze i był przyjęty przez P. Marszałka Piłsudskiego. Na zdjęciu naszem widzimy P. Marszałka Józefa Piłsudskiego w towarzystwie gen. Schindlera i grona oficerów polskich.

Porty rumuńskie

połączone z Morzem Śródziemnem

Rumuńska linja okrętowa „Serviciul Maritim Roman" uruchamia z dniem 15-ym czerwca br. regularną komunikację pomiędzy portami rumuńskiemi a portami morza Śródziemnego. Narazie mają być uruchomione dwa statki, przewidywane jest jednak uruchomienie również i trzeciego statku. Punktem wyjściowym i końcowym będą porty Braila i Galac. Całkowita trasa trwać będzie 45 dni, a od Konstancy z powrotem do tego portu — 30 dni.

Linja ta będzie służyć dla przewozu towarów, jednakże z możliwością przewozu — w razie potrzeby — i pasażerów. Okręty będą zwiedzały następujące porty: Braila, Galac, Sulina, Konstancja, Warna, Stambuł, Pireus, Malta, Neapol, Messyna, Marsylja, Barcelona, Algier i Katanja.

Dalszy spadek bezrobocia

Według ostatnich danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 6 bm., wynosiła ogółem 252,886 osób, tj. o 5,378 osób mniej, niż w tygodniu poprzednim.

Liczba bezrobotnych w Łodzi (wraz z okręgiem) zmniejszyła się o 1,892 osoby w ciągu tygodnia i wynosiła w dn. 6 bm. 17,801 osób. Liczba bezrobotnych na Śląsku wynosiła 83,070 osób, — tj. o 149 osób mniej, niż w tygodniu poprzednim.

Austrja wyrzeka się Anschlussu

na kongresie w Salzburgu

Na uroczystem zgromadzeniu, odbytem **w Salzburgu z okazji kongresu chrześcijańsko-społecznych** biskup sufragan ks. dr. Filzer przemówił temi słowy: „Przynoszę wam pozdrowienia nietylko arcybiskupa lecz także i Legata Stolicy Apostolskiej i Prymasa Niemiec (oklaski). Istnieje bowiem **tylko jeden prymas a mianowicie prymas Salzburga.** Wita on was w tym **niemieckim Rzymie.** Stronnictwo, które dziś tutaj obraduje, jednoczy wiarę rzymsko-katolicką z kulturą niemiecko-austrjacką.

Powszechny kościół rzymski stał się w Austrji kościołem ludowym.

Spoglądamy dziś poza granice ku naszym braciom niemieckim i **prosimy Boga by się im udał ich eksperyment.** W Austrji nie potrzebujemy jednak takiego eksperymentu, nie pragniemy go też wcale" (oklaski).

Kanclerz Dollfus wygłosił również obszerne przemówienie, w którem przedstawił wysiłki rządu, zmierzające do reorganizacji gospodarczej i politycznej Austrji. Mówiąc o stosunkach handlowych z Niemcami kanclerz stwierdził, że Austrja jest w niekorzystnem położeniu. Eksport drzewa austrjackiego do Niemiec **obniżył się znacznie, gdyż Niemcy sprowadzają obecnie drzewo nie z Austrji, lecz z Rosji sowieckiej.** Zawarcie nowego traktatu handlowego z Niemcami jest tedy sprawą naglącą.

Dalej kanclerz oświadczył:

Kto dla celów partyjnych wzywa zagranicę do walki z konstytucyjnym rządem Austrji, ten dopuszcza się zdrady stanu.

Kanclerz zakończył swoją mowę wezwaniem do utworzenia **frontu austrjackiego, którego celem jest obrona wolności i niezawisłości Austrji.**

Minister sprawiedliwości **Schuschnik** oświadczył w swojem przemówieniu: **Strasznym byłby los narodu niemieckiego, gdyby Niemcom austrjackim groziło wprowadzenie stosunków panujących obecnie w Niemczech. Austrja nie stanie się nigdy kolonią nigdy!** — (burzliwe oklaski).

Prasa chrześcijańsko-społeczna uważa, że zjazd w Salzburgu stanowi nietylko **punkt zwrotny** w historji stronnictwa, ale również w historji Austrji.

Po raz pierwszy wyrzekła się Austrja publicznie Anschlussu i proklamowała jako swój cel utrzymanie samodzielności i niezawisłości, wyrażając ostrzeżenie przeciwko centralizmowi i zachłanności **berlińskiej.**

Sensacyjny wynalazek Polaka

Wytworzenie ciepła i ognia za pomocą wody

Niezwykłego wynalazku w dziedzinie termochemji dokonał w Warszawie inżynier Tadeusz Mokłowski. Jest nim opatentowany w bieżącym roku „Termi", **zapalający się od wody i wilgoci.**

Nazwą powyższą objęty został cały szereg „zastrzeżeń" patentowych, odnoszących się do **kilkudziesięciu mieszanek termitowych,** które, wytwarzane według wykrytej przez inż. Mokłowskiego zasady termochemicznej, posiadają nader znamienną własność zapalania się, względnie rozżarzania się od **zwilżenia wodą, lub przesycenia mokrą parą wodną.** Różnią się owe mieszanki między sobą większą lub mniejszą czułością na zapalanie wodą, a ze względu na rodzaj przebiegu termicznego naonczas zachodzącego, dadzą się one podzielić na takie, które mogą **spalać się samodzielnie,** t. zn. bez posiłkowania się **tlenem powietrza,** oraz na takie, które od nasycenia drobnemi ilościami wody (np. mokrej pary wodnej) rozgrzewają się silnie, względnie przy dostatecznym dostępie powietrza do czerwoności się rozżarzają. Jest przytem rzeczą znamienną że to żarzenie się jest **zupełnie bezdymne** a jedynym gazem, który wtedy w znikomej ilości się ulatnia, jest **para wodna.**

Jak wygląda samozapalenie się termitu? Oto dotykamy papierosem szarego **proszku tak, aby na końcu papierosa zostało trochę terminu. Po kilku chwilach papieros zaczyna się żarzyć — zapala się.** Rzucamy na ćwiartkę papieru garsteczkę **terminu i zawijamy ją. Mija parę sekund papier staje w płomieniach.**

Drugi rodzaj termitu, zapalającego się od wody i wilgoci, zamierza wynalazca, pod nazwą **„determitu", eksploatować w kraju i zagranicą,** jako wytwór, który dzięki swoim niezwykłym własnościom termotechnicznym, **może znaleźć rozliczne zastosowania w życiu codziennem.** Jest bowiem można zapomocą odpowiedniego nabeju determitowego zagotować w ciągu kilku **sekund wodę w naczyniu,** jak i można zapalić papier, **drzewo, cygaro lub papierosa przez proste** zetknięcie tych przedmiotów ze szczyptą determitu, to można chyba spodziewać się, że ów **determit stanie się wkrótce uniwersalnym środkiem wytwarzania ognia i ciepła.** Jest to tem bardziej prawdopodobne ze względu na to, że koszty wytwarzania tego środka ognotwórczego przedstawiają się **nader korzystnie pod względem taniości.**

Rekruci z miast są zdrowsi od wieśniaków

Lekarze wojskowi w Czechosłowacji stwierdzili podczas poboru rekrutów, iż rekruci pochodzenia miejskiego są pod względem fizycznym i zdrowotnym lepiej przystosowani do wymagań służby w wojsku, niż rekruci ze wsi. Lekarze przypisują ten fakt lepszemu odżywianiu się w miastach, słabszej konsumcji alkoholu i żywemu udziałowi w ćwiczeniach sportowych. Natomiast mieszkańcy wsi w Czechosłowacji znajdują się w gorszych warunkach materjalnych, sanitarnych i społecznych, co wpływa ujemnie na ich stan fiziyczny.

Wulkan samobójców

Z Tokio donoszą: Samobójstwo znanej piękności tokijskiej **Isaeet, która rzuciła się do krateru kulkanu Oszima,** zaalarmowało władze tutejsze. W jednym dniu dokonano **6 tego rodzaju samobójczych zamachów.** Liczba desperatów, którzy w ostatnich czasach rzucili się do krateru tego wulkanu, przekracza **30 osób!**

Komunisci belgijscy przeciw Hitlerowi

W pochodzie 1 majowym z Brukseli niesiono między innemi kukłę przedstawiającą powieszonego Hitlera.

Telefony automatyczne w okręgu Gdyni

Dnia 15 maja br. będą uruchomione telefoniczne centrale automatyczne w Gdyni i w Orłowie Morskiem. Również abonenci Oksywia będą przyłączeni bezpośrednio do centrali automatycznej w Gdyni. Dnia 1 sierpnia rb. będzie uruchomiona centrala automatyczna w Chylonji.

Centrale wymienionych miejscowości będą tworzyły jeden okręg zautomatyzowany, w obrębie którego połączenia telefoniczne będą dokonywane automatycznie, to jest bez udziału telefonistek.

Przez nakręcenie przy pomocy tarczy numerowej czterocyfrowego numeru abonenci Gdyni, Orłowa Morskiego i Chylonji będą mogli sami łączyć się z dowolnym abonentem w obrębie całej sieci zautomatyzowanej.

Abonenci Chylonji będą przyłączeni w okresie przejściowym do dnia 1-go sierpnia i będą w tym okresie nadal otrzymywać połączenia za pośrednictwem telefonistek. Również połączenia abonentów Gdyni, Oksywia i Orłowa z abonentami Chylonji będą musiały być dokonywane jeszcze do 1 sierpnia br. za pośrednictwem telefonistek międzymiastowych jak w obecnej chwili.

Zautomatyzowanie okręgu gdyńskiego 15 maja rb., otwarcie nowych central automatycznych w Gdyni, Oksywiu i Orłowie Morskiem, a 1 sierpnia br. w Chylonji — da mieszkańcom Gdyni i pobliskich miejscowości nowoczesną, wygodną, czynną przez całą dobę komunikację telefoniczną.

Nowy olbrzym powietrzny Stanów Zjedn. AP

Na zdjęciu naszem widzimy nowy statek powietrzny Stanów Zjednoczonych AP. „Makon", — który po odbyciu próbnego lotu przybija do hangaru.

Połowy ryb morskich w kwietniu rb.

Pogoda naogół sprzyjała rybakom, za wyjątkiem 4 dni w połowie miesiąca, kiedy silne północno-wschodnie wiatry przeszkadzały wyjazdom na morze. Szproty poławiano jeszcze w ciągu całego miesiąca, ale już od połowy miesiąca rybołówswo szprotowe utraciło swój masowy charakter. W ostatnich dniach zaprzestano poławiać szproty, przerzucając się na rybołówstwo flondrowe. Przy brzegach łowiono tej ryby niewiele i dwie trzecie zdobyczy pochodzi z połowów borgholmskich. Na rybołowstwo dalsze na zachodni Bałtyk wyjeżdżało co tydzień 3 kutry z Gdyni i 1 z Helu. Przywoziły one przeciętnie po 40—60 centnarów z rejsu.

Łososie poławiano jeszcze w ciągu całego miesiąca. Zdobycz wypadła średnio. Dobre połowy mieli niekiedy rybacy w pławnicach, połowy z niewodów w tym roku mniej jak średnie Ogólną tegoroczną zdobycz łososi można określić jako średnią.

Ceny na ryby trzymały się na dość jednakowym poziomie i były naogół niezłe. Za łososie w porównaniu z ubiegłym rokiem oraz w stosunku do innych ryb uzyskiwano ceny wcale niezłe. W końcu miesiąca ceny na flondry były bardzo niskie i zbyt był utrudniony. Wędzarnie pracowały nieco słabiej, głównie wskutek kończącego się sezonu szprotowego. Wędzarń było czynnych w Helu — Jastarni po 3, w Pucku 8, w Gdyni 3 przerobiły one łącznie ok. 185000 kg ryb, głównie szprotów, dalej łososi, śledzi i flondr.

Ogółem w miesiącu kwietniu złowiono na wybrzeżu 410.549 kg ryb wartości 227,100 zł. a w tem szprotów 254000 kg (20320 zł.) flondr 44000 kg (14500 zł.) łososi 60 tys. kg (170000 zł) śledzi 23 tys. kg (9200 zł.) słodkowodnych 7100 kg (7100 zł) wątłuszy 11650 kg (2350 zł) kwapów 10790 kg (3530 zł.)

Z całkowitych połowów 155100 kg dostarczono do wędzarń, 58550 kg wywieziono do Gdańska i 196900 kg rozsprzedano na wybrzeżu, — przeważnie w Gdyni.

Stan ozimin

Według sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego, sporządzonego na podstawie zgórą 5000 doniesień korespondentów rolnych, stan zasiewów ozimych w pierwszej połowie kwietnia br. w porównaniu do stanu z poprzedniego miesiąca pogorszył się nieco. Wpłynął na to w znacznym stopniu brak ciepła i słońca, co stwierdziło 84% odpowiedzi korespondentów. Uszkodzenia ozimin przez nocne i ranne przymrozki ustalili korespondenci następująco: w woj. łódzkiem 68%, białostockiem i pomorskiem po 67%, kieleckiem 66%. oraz warszawskiem 60 proc. odpowiedzi. Uszkodzenia te dotyczą przeważnie gleb nienawożonych. W pozostałych województwach większość odpowiedzi uszkodzeń nie stwierdziła

Bawełna na polach Podola

Próba uprawy bawełny w Polsce

Państw. Instytut Naukowy Gosp. Wiejskiego w Puławach podjął próby uprawy bawełny na Podolu. Celem przeprowadzenia doświadczeń i obznajmienia społeczeństwa z kulturą bawełny założono szereg punktów doświadczalnych.

Ponieważ szczególnie powiaty południowe wojew. tarnopolskiego: borszczowski, zaleszczycki i czortkowski nadają się do powyższej uprawy, w nich właśnie założono poletka doświadczalne, wysiewając na każdym 2—3 odmiany bawełny. Natomiast w Zaleszczykach w majątku p. S. Turnau, w Torskiem w majątku hr. Łosiowej przeprowadzone będą próby z wszystkiemi odmianami bawełny pod kierownictwem inż. G. Turnaua i inż. A. Lewickiego. Nasiona bawełny otrzymano za pośrednictwem konsulatów R. P. z południowej Europy, południowej Ameryki, południ. Z. S. R. R. i Turkiestanu.

Najmłodszy pasażer P. L. L. „Lot"

W dniu 10 bm. odbył podróż samolotem-taxi Polskich Linij Lotniczych „Lot" najmłodszy dotychczas pasażer — 11-dniowe dziecko.

Pasażerem tym jest syn ziemianina, pana M., który za pozwoleniem lekarza przewiózł żonę wraz z nowonarodzonym synkiem w towarzystwie pielęgniarki samolotem do majątku, odległego od Warszawy o 150 km. Cała podróż trwała godzinę. 11-dniowy pasażer i jego matka czuli się po tej podróży znakomicie.

Beatyfikacja Założycielki S óstr Miłosierdzia

W Bazylice św. Piotra w Rzymie odbyła się uroczysta beatyfikacja *założycielki reguły szarytek, Wincentyny albo Wincencji Gerosa,* w obecności około 1000 pielgrzymów z miasta Brescia w północnych Włoszech, skąd pochodziła nowa błogosławiona. Odczytano breve apostolskie, proklamujące beatyfikację. Ojciec Święty procesjonalnie na stolcu apostolskim udał się do bazyliki, przechodząc wraz z orszakiem przez nawę środkową aż do ołtarza w asyście gdzie wystawiono N. Sakrament.

Zagadkowa śmierć 70-letniej staruszki w Bydgoszczy

Po użyciu lekarstw — zmarła

W dniu wczorajszym nad ranem zmarła nagle w swem mieszkaniu przy ulicy Fordońskiej 78 w Bydgoszcz **70 letnia wdowa Apolonja Wałecka.** Jak niebawem stwierdzono, **zgon staruszki nastąpił bezpośrednio po zażyciu lekarstw,** zakupionych w jednej z aptek, a zapisanych przez pewnego lekarza bydgoskiego.

Wypadek powyższy, napozór drobny i zwykły, przybiera jednak niezwykłą formę w świetle szczegółów, towarzyszących śmierci Wałeckiej:

Zmarła wdowa uległa przed pewnym czasem wypadkowi złamaniu nogi, w rezultacie czego przebywała stale w łóżku. Według krążących wersyj stan chorej w ostatnich dniach pogorszył się nieco, wobec czego — za pośrednictwem osób trzecich — Wałecka zwróciła się do lekarza o poradę. Lekarz — jak twierdzą wtajemniczeni nie zbadawszy Wałeckiej, zapisał jej jakieś lekarstwo wewnętrzne, po spożyciu którego zmarła.

Policja po prowizorycznym zbadaniu wypadku zabezpieczyła zwłoki w mieszkaniu i skierowała sprawę, wraz z zakwestjonowaną pozostałością lekarstwa do Prokuratury przy Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy.

W chwili, gdy to piszemy, w mieszkaniu śp. Wałeckiej odbywa się sekcja zwłok. Dalszych szczegółów narazie brak.

Wypadek powyższy wywołał w miejscowych sferach lekarsko-sądowych zrozumiałe poruszenie.

KRONIKA

sobota 13 maja

TORUŃ

Kalendarzyk rzym.-kat.
Piątek Pankracego M.
Sobota Serwacego B. W.

— **Stan wody w Wiśle z dnia 11. 5.:** Zawichost +0,94, Warszawa +0,95, Płock +0,65, Toruń +0,63, Fordon +0,63; Chełmno +0,555; Grudziądz +0,71; Korzeniewo +0,81; Piekło +0,02; Tczew —0,10; Einlage +2,18; Schiewenhorst +2,36.

— **Nocny dyżur aptek.** Do środy, dnia 17 bm. włącznie dyżuruje w śródmieściu apteka „Radziecka", ul. Szeroka; na Bydgoskiem: św. Anny, Mickiewicza 98; na Mokrem „Pod łabędziem", Kościuszki 15.

— **Świetlica** w szkole powszechnej przy ul. Bażyńskich otwarta codziennie od godz. 18 do 20. Wstęp bezpłatny.

— **Bibljoteka T. C. L.** (Wysoka 16) otwarta codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt od godz. 11—13,30 i od 16—19.

— **Bibljoteka i sekretarjat Stow. Polsko-Francuskiego** (Chełmińska 9, nad cukiernią „Savoy") otwarta we wtorki i czwartki od godziny 18—19,30.

Repertuar kin:

Mars — Dzika dziewczyna.
Światowid — „Hotel Studentów".
Palace — Z powodu remontu nieczynne.
Corso — „Lotnik Drummond" (Postrach chmur) i „Marynarz wbrew woli".

Z miasta

— **Zapisy** w 6 klas. Szkole Powszechnej Pomorskiego Towarzystwa Szk. Powsz. ul. Piastowska 2 (dawniej kasyno 63 p. p.) od godz. 12—14 przyjmuje codziennie kierowniczka Szkoły. Przyjmuje się dzieci od 6—14 lat do klasy od I—VI. (2702)

— **Wielka zabawa ogrodowa.** Koło Opieki nad dziatwą szkoły powszechnej Nr. 7 urządza w niedzielę, 14 bm. o godz. 14 na placu p. Kittlera przy rzeźni miejskiej wielką zabawę ogrodową. Obfity bufet. Dużo urozmaiceń. Koncert orkiestry wojskowej. Wstęp bezpłatny. Dochód z zabawy przeznacza się na akcję dożywiania i kolonje letnie dla biednych dzieci szkolnych. (d2204)

— **Tępienie ostu.** Magistrat toruński ogłosił obwieszczenie, przypominające, że minister rolnictwa rozporządzeniem z dnia 27 marca br. zarządził tępienie ostów: polnego, lancetowatego, sinego, łąkowego, zwisłego, kędzierzawego i nastroszonego. Kto ma oset na gruncie przez siebie użytkowanym lub zarządzanym, obowiązany jest corocznie roślinę tę z korzeniami wyrywać i palić lub w inny sposób niszczyć tak, ażeby ją całkowicie ze swego gruntu usunąć, a przynajmniej nie dopuszczać do zakwitnięcia. Winni niewypełnienia obowiązku niszczenia ostu karani będą aresztem do sześciu tygodni i grzywną od 10—10 tysięcy złotych.

— **Z Pom. Towarzystwa Muzycznego.** Do zarządu Pom. Tow. Muzycznego wybrany został m. in. p. Juljusz Zinzer, a nie — jak omyłkowo podano, p. Zimer.

— **W uroczystym apelu poległych** bohaterów 63 pp., jaki odbył się przed pomnikiem poległych 63 pp. z okazji święta pułkowego, wzięła również udział delegacja placówki toruńskiej Związku Powstańców i Wojaków O. K. VIII, organizacji, stanowiącej trzon Armji Rezerwowej Pomorza. Delegacja Powstańców w składzie pp. prezes Józef Krieger, Juljan Trocha i Teodor Falkiewicz złożyła u stóp pomnika piękny wieniec. Ponadto delegacja placówki toruńskiej Powstańców i Wo-

X. Tydzień Lotniczy LOPP

winien być manifestacją całego społeczeństwa

Tegoroczny X. z rzędu Tydzień Lotniczy LOPP., poświęcony propagandzie lotnictwa i obrony przeciwgazowej, zbiegający się z 10-cio leciem Ligi, winien być manifestacją całego społeczeństwa.

Niech każdy w czasie Tygodnia LOPP złoży najdrobniejszą choć'aż ofiarę, niech nikogo nie zabraknie w kołach LOPP. W naszym interesie przyczynimy się wszyscy do budowy wielkiego dzieła, pomnac że silne lotnictwo polskie i umiejętność bronienia się przed atakami lotniczo-gaz wemi, to obrona naszych sedzib i warsztatów pracy.

Tegoroczny program Tygodnia Lotnicze go obejmuje szereg ciekawych imprez sportowych.

Program rozpocznie się w sobotę dnia 13 maja capstrzykiem oddziałów wojskowych i drużyn PW. i WF. z orkiestrami, pozatem w godzinach wieczornych przewidziane są loty samolotów nad miastem z rakietami.

W niedzielę 14 maja po nabożeństwie w kościele Garnizonowym ruszy z placu św. Katarzyny pochód organizacyj PW. i WF. w maskach gazowych drużyn OPG i oddziału pieszego straży pożarnej. Pochód przejdzie ulicami miasta udając się na plac teatralny, gdzie się rozwiąże. Tego dnia odbędzie się ciekawy bieg kyklistów w maskach na dystancie 10 kilometrów o nagrodę przechodnią LOPP., a w godzinach popołudniowych na placu koło hali bałonowej Konkurs baloników międzyszkolny, konkurs modeli latających, wzloty pasażerskie na balonie na uwięzi itd. Wielki festyn ludowy z bardzo urozmaiconym programem, który odbędzie się popołudniu w „Ogrodzie" ściągnie niewątpliwie tłumy publiczności.

Dalszy program przewiduje szereg innych atrakcyj, dalej urządzenie dancingów itd.

Szczegółowy program X Tygodnia podamy w następnym numerze.

Nagrody za recenzję filmową

Konkurs dla Czytelników „Dnia"

Rozpisany przez Redakcję naszego pisma konkurs o napisanie najtrafniejszej oceny o filmach, które wyświetla obecnie kino „Światowid", wywołał wśród szerokich rzesz kinomanów zrozumiałe zainteresowanie.

Na skutek tego wielkiego zainteresowania jury uprościło warunki konkursu o tyle, że czytelnicy **dowolnie wybrać sobie mogą do oceny z 4 filmów, objętych konkursem, dwa tylko.**

Dla przypomnienia podajemy raz jeszcze warunki konkursu:

Konkurs obejmuje filmy: 1) Gasnące płomienie; 2) Naucz mnie kochać; 3) Hotel Studentów; 4) Gdybym miał miljon.

Konkurs, dostępny dla wszystkich, polega na napisaniu najtrafniejszej oceny o 2 (conajmniej) z wyżej wymienionych filmów. Podkreślamy, że zalety literackie nie będą brane pod uwagę. Chodzi o sąd najszerszych rzesz o danym filmie. Rozmiar jednej recenzji nie powinien przekraczać 100 słów. Recenzje, zaopatrzone w imię, nazwisko i adres autora nadsyłać należy do Redakcji „Dnia", ul. Szeroka nr. 11 — Toruń, w kopercie z napisem konkurs „Każdemu wolno pisać recenzje". Do recenzji należy dołączyć bilet zakupiony w kinie „Światowid" oraz kupon naszego pisma, uprawniający do udziału w konkursie.

Za najtrafniejsze recenzje przeznaczono na stępujące nagrody:

1-sza nagroda — **50 złotych;**

2-ga nagroda: **20 złotych;**

3-cia nagroda: **passe-partout** do kina „Światowid" **na 2 osoby ważne na przeciąg 3 miesięcy;**

4-ta nagroda: **passe-partout** do kina „Światowid" **na 2 osoby ważne na przeciąg 2 miesięcy;**

5-ta nagroda: **passe-partout na 2 osoby na 1 miesiąc.**

Nagrody wypłaci Redakcja „Dnia" po ogłoszeniu wyniku konkursu.

Recenzje, nagrodzone, umieszczone zostaną w naszem piśmie.

W dniu dzisiejszym odbędzie się w kinie „Światowid" premjera jednego z najlepszych filmów produkcji francuskiej reżyserji genjalnego Turzańskiego p. t. „Hotel Studentów".

Z Pom. Tow. Popierania Przemysłu Ludowego

W tych dniach odbyło się walne zebranie Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego. — Obradom przewodniczył prezes p. nacz. Celichowski.

Po załatwieniu formalności wstępnych członkowie zarządu zdawali sprawozdania z działalności Tow. w roku ubiegłym. Jak wynika ze sprawozdań zarząd całkowicie sprostał swemu zadaniu.

Urządzono dwa kursy hafciarskie (w Radowiskach i w Wejherowie), zainicjowano warsztat rzeźby w drzewie w Świeciu oraz w celach propagandowych wydano plakat (projektu prof. Z. Grosa) i pocztówki w 6 wzorach. Zabytkowe okazy pom. przemysłu ludowego, nabyte swego czasu, przekazano jako depozyt Muzeum miejskiemu w Toruniu. Zainicjowano też ośrodek przemysłu ludowego na Kaszubach, który prowadzić będzie p. Wryczanka.

Ponadto zarząd rozpoczął intensywną działalność propagandową. W roku bieżącym wyroby ludowe nabyć będzie można w Toruniu, — Gdyni i na Helu.

Budżet Tow. na rok 1933 przyjęty w brzmieniu przedłożonem przez zarząd, zamyka się po stronie dochodów i rozchodów sumą 11500 zł.

Po udzieleniu zarządowi absolutorjum dokonano wyboru zarządu w dotychczasowym składzie z p. nacz. inż. Celichowskim jako prezesem na czele.

Zebranie zakończono omówieniem szeregu spraw natury organizacyjnej.

W morzu słońca i wody

Dancing — bridge

Zapewne cieszą się wszyscy miłośnicy sportów wodnych, jak i szerokie rzesze mieszkańców Torunia, Podgórza i najbliższych osiedli, że „Pływalnia Garnizonowa" która w ubiegłym roku cieszyła się olbrzymią frekwencją, zostanie w najbliższą niedzielę tj. dnia 14 maja o godz. 17 otwartą i oddaną do użytku ogółu mieszkańców.

Mieliśmy sposobność, korzystając z uprzejmości Okręgowego Urzędu WF i PW zobaczyć pływalnię garnizonową w nowej szacie. — Po rozszerzeniu i odnowieniu, obraz pływalni na tle nowych ocementowań wszystkich brzegów, pięknych trawników i mnóstwa kwiatów, zmienił się zupełnie. Plaża, zwiększona o przeszło 100 mtr. kw. wysypana została piaskiem wiślanym. Szatnie po przebudowaniu mogą pomieścić 2500 osób. Oficerowie i podoficerowie otrzymali oddzielne szatnie.

Jako nowość znajdą Torunianie stoliki do bridga, stoliki na plaży, szachownice, stoły do tenisa stołowego — wodnego i doskonałą instalację radjową, oraz specjalnie wybudowane podjum dancingowe. A bufet, pod wytrawnem kierownictwem p. Wiśniewskiej, zaspokoi najwybredniejszych nawet smakoszy.

Zarząd Pływalni pomyślał nie tylko o wszech stronnych wygodach i bezpieczeństwie kapiących się ale również o estetycznej stronie pływalni w związku z 700 leciem Torunia upiększając pływalnię kwiatami i trawnikami.

Otwarcie pływalni nastąpi w niedzielę o godz. 17 (5 popoł.). Po podniesieniu bandery, koncert orkiestry 63 pp. i zwiedzanie urządzeń pływalni. Wstęp bezpłatny.

Zarząd Pływalni zwraca się z prośbą do wszystkich bywalców pływalni, sportowców „Wodniaków" i sympatyków tego ze wszechmiar przystosowanego obiektu sportowego o jaknajliczniejszy udział. Specjalne zaproszenia nie będą wysyłane.

jaków, licząca około 900 członków, obecną była na uroczystem nabożeństwie, jakie w dniu święta pułkowego odbyło się w kościele garnizonowym.

— **Pobór rocznika 1912.** W piątek, 12 bm. stawić się mają przed komisją poborową i ochotnicy z nazwiskami na litery O, T, Sa, Sh. Komisja poborowa urzęduje w parku „Wenecja", ul. Grudziądzka od godz. 8 rano.

— **Zgony.** Dnia 11. maja 1933 r. zmarli w Toruniu: Anna Budzyńska, z d. Szynkiewicz, ur. 13. 3. 1854 r.; Barbara Gabryszewska, ur. 9. 5. 1933 r.; Jerzy Makowski, ur. 6. 6. 1930

Bieg kolarski w maskach

Poniżej umieszczamy regulamin biegu kolarskiego w maskach, który odbędzie się w niedzielę 14 bm. a który należy do rzędu najciekawszych imprez sportowych.

Bieg kolarski w maskach ma charakter drużynowy i odbywa się na przestrzeni 10 km.

Zawodnikowi po założeniu maski na starcie i po zbadaniu jej przez sędziego, nie wolno maski więcej dotykać, aż dopiero po przybyciu na metę, po zbadaniu przez sędziego, który da rozkaz zdjęcia maski. Za dotknięcie maski do roweru, innego zawodnika lub jakiegokolwiekbądź przedmiotu. Dotknięcie powoduje dyskwalifikację zawodnika.

Bieg odbywa się dwójkami, przyczem o ciągłość drużyny wgłąb nie może przekraczać 10 m. Zawodnik, który zostanie w tyle ponad 10 m. wypada z drużyny i podlega dyskwalifikacji. Bieg odbywa się zasadniczo po prawej stronie jezdni, ulicy lub szosy. Mijać drużyny ze strony lewej mijanej drużyny na odległość 1.5 m. Po wyminięciu i wyprzedzeniu minięte drużyny o 10 m może dopiero drużyna mijająca zająć drogę drużyny minionej.

Udzielenie pomocy zawodnikowi czy to przez udzielenie pożywienia, czy też podciąganie jest niedozwolone i powoduje dyskwalifikację.

Zwycięstwo otrzymuje ta drużyna, która otrzyma najlepszy czas.

Drużyna, która straci dwóch zawodników, czy to przez odpadnięcie, czy też przez dyskwalifikację, zostaje zdyskwalifikowaną.

Zawodnicy muszą przedłożyć przy zgłoszeniu świadectwo lekarskie, z którego wynikać będzie, że dany zawodnik może brać udział w biegu kolarskim w maskach na przestrzeni 10 km.

Za poniesione straty przez zawodników których powodem mógłby być wspomniany bieg, Komitet Miejski L. O. P. P. w Toruniu nie odpowiada.

Do Obywateli miasta Torunia

Zarząd Komitetu Miejskiego LOPP. zwraca się z gorącą prośbą do Wielce Szanownych Obywateli m. Torunia, by z okazji 10-lecia Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej oraz rozpoczęcia X Tygodnia Lotniczego raczyli łaskawie udekorować w dniu 14 bm. swe domy chorągwiami o barwach narodowych i lopowych (kolor żółto-biały) jak również dostarczonemi przez Komitet plakatami i nalepkami, by w ten sposób zadokumentować, że miejscowe społeczeństwo docenia w całej rozciągłości znaczenie tak ważnej organizacji dla obronności granic Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, jaką jest Liga Obr. Powietrznej i Przeciwgazowej.
Za Zarząd Komitetu Miejskiego L. O. P. P.
(—) Edward Stefanowicz, prezes.

Wystawa koni hodowlanych

Staraniem Pomorskiej Izby Rolniczej odbędzie się w Toruniu w dniach 17 i 18 maja br. wystawa i targ koni hodowlanych.

Wystawa zapowiada się bardzo ciekawie i wzbudzi niewątpliwie wielkie zainteresowanie w sferach rolniczych.

Z teatru

— **„Bez posagu ożenić się nie mogę".** W sobotę, dnia 13 maja br. o godz. 20 premjera świetnej komedji węgierskiej w 3 aktach Stefana Zagona p. t. „Bez posagu ożenić się nie mogę". Pogodna i wesoła treść, koncertowa gra całego zespołu pod świetnym kierunkiem reżyserskim **Janusza Mazanka**, dają rękojmię, że komedja ta cieszyć się będzie wielkiem powodzeniem.

W niedzielę, 12 bm. o godz. 16 po cenach zniżonych „Powrót posła". Wieczorem o godzinie 20 po raz drugi „Bez posagu ożenić się nie mogę".

Sobota 13 bm. ostatni dzień zapisów

Do Pomorskiego biegu Naprzełaj o puhar przechodni „DNIA POMORSKIEGO". Zapisy przyjmuje Redakcja „Dnia Pomorskiego" Toruń, ulica Szeroka 11.

Pomorski Bieg Naprzełaj

wielką manifestacją sportową

Liczba zgłoszonych zawodników sięga setki

Drugi doroczny Pomorski Bieg Naprzełaj o puhar przechodni „Dnia Pomorskiego", który odbędzie się w Toruniu w nadchodzącą niedzielę dnia 14 maja r. b. zgromadzi niewątpliwie i w tym roku na starcie dużą liczbę zawodników.

Oto dalsza lista zgłoszeń

Bieg drużynowy:

10 drużyna: Wojskowy Klub Sportowy 67 p. p. Brodnica: 1) strz. Edmund Wiśniewski, 2) strz. Jan Przybylski, 3) strz. Franciszek Necar, 4) strz. Alojzy Gonczarski, 5) strz. Władysław Gałązkiewicz.

Bieg jednostkowy.

11. Maksymiljan Kojtka S. M. P. Toruń, 12 Szczepan Świtajski Sokół Toruń III, 13. Stanisław Morych Szkoła Podch. Art. Toruń, 14. Włodzimierz Jakowlew Szkoła Podch. Art. 15 plut. Wincenty Januszewski Szkoła Podch. Art.

Wśród czołowych naszych długodystansowców figuruje również **Maksymiljan Kojtka** z Torunia jeden z najlepszych biegaczy Pomorza. Bieg zapowiada się z uwagi na udział czołowych naszych biegaczy niezwykle ciekawie. Kojtka w zeszłorocznym biegu zajął wskutek nałego wypadku na trasie 7-me miejsce. Wypadek Kojtki pozwolił wysunąć się na czoło Hocheislowi, który też prowadził już do końca biegu. Mimo to Kojtka nadrobił stracony czas i przybył jako 7-my. Dodać należy, że Kojtka prowadził aż do punktu kontrolnego nr. 127 t. j. do pomnika 63 p. p.

Z Kolejowego Przysposobienia Wojsk. w Toruniu startuje w tym roku jedynie **Stanisław Ryngier**, który również należy do klasy bardzo dobrych biegaczy długodystansowych.

Program biegu:

Program Pomorskiego Biegu Naprzełaj jest następujący: Niedziela 14-go maja.

Godz. 10,30 badanie lekarskie zawodników w auli gimnazjum państw. przy ul. Piekary.

Godz. 11,30 koniec badania lekarskiego.

Godz. 11,30 Zbiórka komisji sędziowskiej na placu przy Banku Polskim (miejsce startu)

Godz. 11,45 rozmieszczenie sędziów na trasie.

Godz. 12,15 omówienie trasy i warunków biegu.

Godz. 12.30 defilada i start.

Godz. 13.30 Rozdanie nagród czterem pierwszym zawodnikom oraz zwycięskiej drużynie.

Godz. 16.00 Rozdanie dyplomów i dalszych nagród w Redakcji „Dnia Pomorskiego" przy ul. Szerokiej 11.

Przypominamy, **że zawodnicy korzystają ze zniżki kolejowej w obie strony udzielonej na podstawie zaświadczenia komendanta PW.**

Dalsze zgłoszenia nadsyłać należy do Redakcji „Dnia Pomorskiego" w Toruniu ul. Szeroka 11.

Lipusz

— *Święto lasu*. Ostatnio odbyła się w naszej wiosce uroczystość „święta lasu" połączona ze szkolnem „świętem sadzenia drzewek" zainicjowana przez nadleśniczego p. Czechowskiego i kierownika szkoły p. Krupę. Po nabożeństwie odbyła się akademja którą zagaił kierownik Szkoły, obrazując w krótkim, treściwym referacie znaczenie święta i podnosząc z uznaniem wysiłki władz leśnych, które przez współdziałanie ze szkołami przyczyniają się znacznie do wzbudzenia wśród społeczeństwa zamiłowania do lasu i przyrody. Nadleśniczy Czechowski wyjaśnił zebranym cele i zadania „święta lasu" udział jaki przyjmują w tym święcie władze leśne oraz znaczenie lasu dla społeczeństwa

Akademję zakończono wspólnem odśpiewaniem „Roty" poczem zebrani udali się do lasu, gdzie dzieci szkolne pod fachowem kierown. urzędników leśnych zasadziły kilkadziesiąt drzewek.

Chełmno

— *Osobiste*. P. por. Jeleniewicz ostatnim Dziennikiem Rozkazów otrzymał awans do stopnia kapitana.

— *Nowy naczelnik stacji*. Dotychczasowy naczelnik stacji PKP Chełmno p. Mokwa przeniesiony został na takie stanowisko do Czerska Na miejsce p. nacz. Mokwy przeniesiony został do Chełmna p. naczelnik Zieliński z Wąbrzeźna.

Młyniec pow. toruński

— *Obchód święta 3 Maja*. Rano w kościele parafjalnym w Młyńcu odbyła się uroczysta Msza św., a następnie defilada oddziałów ZS. i młodzieży przed szkołą w Młyńcu. Po południu odbyła się akademja na program której złożyły się występy dziatwy szkolnej pod kierunkiem nauczycielki p. Palubickiej i referat p. A. Pawłowskiego zakończony okrzykiem na cześć Rzplitej p. Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego. Wieczorem po przedstawieniu amatorskim odbyła się zabawa.

Wśród Strzelca pow. chojnickiego

Chojnice. Oddział chojnicki ZS. liczy 61 członków. Zebrań w roku 1932 zarządu odbyło się 5. Zebrań ogólnych 5. 80 procent członków brało udział w zebraniach. Do zarządu na rok 1933-34 wchodzą obywatele: Radwański — prezes, Ciesiołka wiceprezes, sekretarz Sikorski; skarbnik Jaździewski, ref. wych. obywatelskiego Mania.

Czersk. Oddział ZS. liczy 131 członków. Zebrań w ciągu roku odbyło się: zarządowych 10, ogólnych 3. Zebrań świetlicowych odbyło się 68 Udział w zebraniach wynosił 90 procent. Do zarządu na rok 1933 wchodzą obyw.: Raczkowski Jan — prezes, Drążkowski Klemens — sekretarz; Fischer Juljusz — skarbnik; Kapiszewski Józef — komendant i Ortyński Emil — ref. wych. obywatelskiego.

Łąg. Oddział liczy 53 członków. Zebrań odbyło się w ciągu roku 27. Ogólna frekwencja w zebraniach wynosiła 90 procent. Do zarządu na rok 1933 wchodzą obywatele: Zalewski Antoni, prezes; Babiński Antoni — zastępca prezesa; Drążek Józef — sekretarz, Strauss Jan — skarbnik, Wiśniewski Wacław — komendant i Drążek Józef ref. wych. obywatelskiego.

Ogorzeliny. Oddział liczy 28 członków. Zebrań w ciągu roku 1932 odbyło się: 3 zarządu i 9 ogólnych. W świetlicy zbierali się członkowie 45 razy. Frekwencja w zebraniach około 70 procent. Do zarządu na rok bieżący wchodzą obyw.: Sękowski Tomasz — prezes, Bruchwalski — wiceprezes, Hoppe — sekretarz; Gapa — skarbnik i Łangowski ref. wych. obywatelskiego.

Pawłowo. Oddział ZS. liczy członków 31. — Zebrań w ciągu roku odbyło się: 2 zarządu i 8 ogólnych. Zebrań w świetlicy odbyło się 42. Do zarządu wchodzą obyw.: St. Balewski prezes; Janowski wiceprezes; Gajtkowski — sekretarz; Nowicki — skarbnik; Z. Gajtkowski ref. wych. obywatelskiego.

Karsin. Oddział liczy 40 członków. Zebrań w ciągu roku 1932 odbyło się: 5 zarządu i 5 ogólnych. Ponadto zbierali się członkowie w świetlicy. Do zarządu na rok 1933 wchodzą obywatele: M. Ring — prezes, Suszek — sekretarz, Pieczka — skarbnik, Nieżwicki — komendant i Prądziński ref. wych. obywatelskiego.

Lipienica. Oddział liczy 16 członków. Zebrań zarządu odbyło się 2, innych zebrań 8. — Frekwencja w zebraniach dobra. Do zarządu wchodzą obyw.: Dr. Staszkiewicz prezes, Kąkol — wiceprezes, Babiński — skarbnik i Tabaka — sekretarz.

Gotelp. Założono nowy oddział ZS. do którego zapisało się 22 młodych obywateli. Do zarządu wybrano obyw.: Grzebień — prezes; Łącki — wiceprezes; Pruski — sekretarz; Wujajewski — skarbnik i Talaszka ref. wych. obywatelskiego. Młodemu oddziałowi szczęść Boże

Lubna. Zawiązał się tu oddział ZS. do którego przystąpiło 16 obywateli jako członków. Zarząd tworzą obyw.: Socha — prezes, Kobus sekretarz, Winiecki skarbnik. Nowemu oddziałowi życzymy owocnej pracy dla dobra Państwa

Otwarcie nowych przystanków osobowych na linii kolejowej Herby Nowe — Bydgoszcz — Kościerzyna

Na linji kolejowej Herby Nowe — Bydgoszcz — Kościerzyna — Gdynia otworzona zostaną dla ruchu osobowego z dniem wprowadzenia nowego rozkładu jazdy, t. j. 15 maja 1933 r., dalsze następujące przystanki z odprawą osób i bagażu w pociągu:

1) **Kozuby** położony w km. 7,101 odcinka Herby Nowe — Karsznice między stacjami Widawa i Karsznice;

2) **Otok** położony w km 121,041 odcinka Karsznice — Inowrocław między stacjami Szadek i Poddębice;

3) **Kraski** położony w km. 151,442 odcinka Karsznice — Inowrocław między stacjami Kłudna i Dąbie n. Nerem.

Dla wsiadania i wysiadania podróżnych zatrzymują się na przystankach wszystkie pociągi osobowe.

Czynności stacji arsznice zmienia się od dnia 15 maja br. z tem, że odprawa osób odbywa się na stacji, zamiast w pociągu.

Podgórz

— **Przed Tygodniem LOPP.** Dnia 9 b. m. w sali Rady Miejskiej odbyło się zebranie komitetu wykonawczego X Tygodnia Lotniczego pod przewodnictwem p. Tomaszewskiego. Po obszernej dyskusji uchwalono, że dnia 13 bm. odbędzie się capstrzyk przy współudziale wojska. Dnia 14 bm. uroczysta msza św., poczem pochód towarzystw z maskami przez miasto, przez cały dzień zbiórka uliczna i pokazy przeciwgazowo-lotnicze.

Sekcja propagandy składa się z nauczycielstwa i wszystkich prezesów miejscowych towarzystw. W czwartek, dnia 18 bm. będzie wyświetlony film w sali „Dom Polski dla dzieci o godzinie 12, dla wojska o godz. 18, a dla obywateli miasta Podgórza i okolicy o godz. 20. Wstęp na salę dla dzieci i wojska 5 gr, a dorośli płacą 30 groszy.

Sekcję finansową powierzono ob. Kobędzie.

W niedzielę, 21 bm. po nabożeństwie odbędzie się na zakończenie X Tygodnia Lotniczego akademja. Przez cały tydzień od 14 do 21 odbywać się będzie kwesta uliczna i domowa na rzecz LOPP.

Małe Chełmy

— *3 Maja*. Dzień Święta Narodowego obchodzono u nas bardzo uroczyście. Po południu odbyła się akademja, pochód przez wioskę, a następnie urządzono na boisku szkolnem gry i zabawy.

Obrady rzemiosła pomorskiego

W środę, dnia 10 maja br. odbyło się w Izbie Rzemieślniczej w Grudziądzu zebranie w sprawach **gospodarczych dotyczących bieżących zagadnień rzemieślniczych** wszystkich Związków Cechów na Pomorzu i Starszych Cechów.

Posiedzenie zagaił prezes Izby p. Piotr Jakubowski, poczem syndyk p. Biszoff zreferował całokształt spraw, które były w ostatnich dniach przedmiotem obrad czynników kompetentnych, a mianowicie:

Obniżenie przeciętnej sumy zryczałtowanego podatku o jedną trzecią, ponieważ obroty obecnie poważnie się skurczyły, a ryczałt był obliczony na podstawie ostatnich trzech lat, które zaliczyliśmy do lat najlepszych konjunktury.

O toczących się naradach w Izbie Skarbowej i Komitecie doradczym przy Województwie w sprawie umarzania i rozkładania na raty zaległych podatków na indywidualne wnioski wnoszone przez podatników o znowelizowaniu rozporządzenia p. Wojewody z roku 1927 w sprawie zamurowywania drzwi pomiędzy miejscami sprzedaży, a resztą ubikacji przedsiębiorstw piekarskich i rzeźnickich.

O urządzeniu i przeprowadzeniu kursów i przeszkoleń fachowych przez Instytut Rzemieślniczy.

O możliwości zatrudnienia większej liczby bezrobotnych na podstawie umów zawieranych pomiędzy Związkami fachowemi pracodawców i pracobiorców.

O przyznanie odpowiedniego terenu Rzeźnickiej Sp. Gosp. **Województwa** Pomorskiego w celu **zwiększenia eksportu skór surowych.**

W punktcie drugim referent p. Cieszyński wyjaśnił zebranym **okólnik o umarzaniu zaległości podatkowych**, zaznajomił z Ustawą Funduszu Pracy oraz sprawę obniżki taryf kolejowych.

Po dyskusji **uchwalono** zwrócić się do Rady Kolejowej przy Min. Koleji za pośrednictwem swego przedstawiciela p. dyr. **Grzybowskiego** z Rady Izb Rzemieślniczych o wydatne **obniżenie taryfy.**

W sprawie **wygórowanych** składek do Ubezpieczalni Krajowej, zebrani postanowili zaprotestować przeciwko niesłychanie wysokim stawkom wymierzonym w roku ubiegłym oraz uchwalono rezolucję, **by zwrócić się za pośrednictwem Województwa do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej o zrewidowanie wymierzonych zbyt wygórowanych stawek.**

Sprawę LOPP. zreferował p. Czajka, poczem **uchwalono, by członkowie cechów zapisywali się na członków Ligi**, oraz by Starsi Cechów zapraszali na zebranie w celu propagowania referentów wyznaczonych przez L. O. P. P.

W końcu **zebrani** wyrażają uznanie i podziękowanie prezydentowi p. **Jakubowskiemu i zarządowi Izby za intensywną** i **skuteczną obronę rzemiosła, szczególnie** w dziedzinie **podatkowej** oraz za odpowiedź na karykaturę zamieszczoną w „Gońcu Nadwiślańskim **w formie ubliżającej rzemiosłu i jego przedstawicielom.**

Bezkonkurencyjny instytut piękności

Wraz z wiosną pustoszeją dancingi, miejsca rozrywkowe. Jeszcze zielony karnawał się odgraża, lecz niedługo machnie zrezygnowany dłonią. Wiosenne słońce szczodrze rzuca promienie, lecz nie szczędzi również i cieniów. Widać zmizerowane twarze, wyblakłe w mrokach zimy. Nie zaradzi temu kosmetyka. Pełnię zdrowia i odświeżenie sił i urody dać nam może tylko — morze. Parę tygodni, czy chociażby dni na morzu, czyni cuda, bo też morze jest bodaj najwspanialszym instytutem piękności, w którym ordynuje pierwszy lekarz świata — słońce.

Po całorocznej szarzyźnie, po długim okresie pracy i codziennych kłopotów, każdy pragnie całkowitego oderwania się od powszechności, — marzy o wyprawie na międzynarodowe szlaki, znane doniedawna bodaj tylko z powieści.

Ale rzeczywistość jest lepsza, aniżeli przypuszczamy. Każdy człowiek pracy może dzisiaj mimo kryzysu i powszechnego zubożenia pozwolić sobie na piękną wycieczkę morską. Budżet takiej wyprawy poczyna się od stu złotych. Po informacje zwrócić się do **Linji Gdynia—Ameryka.**

Giełdy

Warszawskie notowania walutowe.

z dnia 11. V. 1933 r

WALUTY.

Dolary Stanów Zjednocz.	—

DEWIZY.

Belgja	124,30—123.99
Gdańsk	—
Holandja	358,80—357.90
Kopenhaga	—
Londyn	30.12—29.97
Nowy Jork	7,59—7,55
Nowy Jork telegr.	7.60—7.56
Oslo	—
Paryż	35.11—35,02
Praga	26,54—26,47
Sztokholm	—
Szwajcarja	172,25—171.82
Włochy	47,05—46.82
Berlin (w obrotach nieofic).	209.45—209,40

Notowania ziemiopłodów w Poznaniu

z dnia 11. V. 1933 r.

Pszenica	35,00—36,00
Mąka żytnia 65 proc.	27,00—28,00
Mąka pszenna 65 proc.	54,50—56,25
Otręby żytnie	9,75—10,50
Ziemniaki jadalne	—
Groch Victoria	24,00—26,00
Seradela	—
Łubin niebieski	—
Łubin żółty	—

Notowania ziemiopłodów w Berlinie

z dnia 11. V. 1933 r.

Pszenica nowa	197—199
Żyto nowe	154—156
Jęczmień jary browarniany	175—183
Jęczmień ozimy nowy	—
Jęczmień przemysłowy pastewny	—
Owies marchijski	131—135
Owies pomorski	—
Mąka pszenna	23,25—27,50
Mąka żytnia 70 procent.	20,20—22,80
Mąka żytnia 60 procent.	
Otręby pszenne	8.70— 9,00
Otręby żytnie	8,90— 9,00
Rzepak	
Groch Victoria	20,50—25,00
Groch drobny jadalny	19.00—21,00
Groch pastewny	13,00—15.00
Peluszka	13,25—14,00
Bób	12,00—14,00
Wyka	13,00—14,00
Łubin niebieski	9,20—10.50
Łubin żółty	11,90—12,75
Seradela	10,90—
Kuchy lniane	10,90—
Wytłoki suche krajowe	8,60—
Wytłoki Soya Hamb.	9,30—10,85

Programy radjowe

Piątek, dnia 12 maja

Warszawa 12,10 Płyty gramof. 16,40 Odczyt pt. „Zagadnienia higjeniczne"; 17,00 Trzeci koncert wyróżnionych uczestników Polskiego Konkursu Kwalifikacyjnego na II Międzynarodowy Konkurs w Wiedniu dla pianistów i śpiewaków W programie utwory, mające być wykonane na Konkursie Wiedeńskim. 18,00 O międzynarodowym dniu szpitalnictwa — 12 maja. 18,10 Muzyka lekka i taneczna. . 19.20 Przegląd roln. prasy krajowej i zagranicznej z Wilna.

Sobota, dnia 13 maja.

Warszawa 12,10 Płyty; 13,15 Poranek szkolny ze Lwowa; 15,15 Komunikat gospodarczy — 15,25 Wiadomości wojskowe i strzeleckie omówi z ramienia Wojsk. Inst. Nauk.-Wydawn. red. J. I. Targ 15,35 Słuchowisko dla młodzieży — „Hołd Pruski" w opracowaniu radjof G. Krzywdar-Rakowskiego Słuchowisko poprzedzi pogadanka prof. Al. Janowskiego. 16,00 Muzyka żydowska 16,40 „Granada" — wygłosi p. A. Śliziński. 17,00 Aud. dla chorych ze Lwowa. 17,40 Odczyt; 18,00 Nabożeństwo Majowe z Jasnej Góry. 19,20 Wiadomości ogrodnicze — wygł. inż. Wł. Pietrzak. 19,30 Na widnokręgu. 20,00 Muzyka lekka. 22,05 Koncert chopinowski w wyk. M. Orłowa 22,40 Feljeton z Krakowa; — 23,00 Muzyka taneczna W przerwie od 23,30 — 23,35 Wiadomości z kraju dla członków Polskiej Ekspedycji Polarnej na Wyspie Niedźwiedziej (tr. z Krakowa).

ZARZĄD TOWARZYSTWA ZAKŁADU PRZEMYSŁU TŁUSZCZOWEGO I OLEJARSKIEGO „UNION", SPÓŁKA AKCYJNA W GDYNI

zawiadamia PP. Akcjonarjuszów, że w dniu 2 czerwca 1933 r. o godzinie 17-tej odbędzie się w kancelarji notarjusza przy Wydziałach Hipotecznych Sądu Okręgowego w Warszawie, Karola Hettlingera, znajdującej się w gmachu Hipoteki pod Nr. 493

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki

z następującym porządkiem dziennym obrad:

1) wybór przewodniczącego;
2) rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1932;
3) wysłuchanie sprawozdania Zarządu i udzielenie absolutorjum członkom Zarządu;
4) wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej;
5) wolne wnioski.

PP. Akcjonarjusze, życzący wziąć udział w powyższem Zgromadzeniu winni najpóźniej do dnia 26 maja włącznie złożyć w Zarządzie Towarzystwa Zakłady Przemysłu Tłuszczowego i Olejarskiego „Union". Spółka Akcyjna w Gdyni (Nadbrzeże Indyjskie), akcje lub świadectwa depozytowe instytucji finansowych. 2745

LIKWIDATORZY TOWARZYSTWA GDYŃSKA OLEJARNIA W LIKWIDACJI, SPÓŁKA AKCYJNA W GDYNI

zawiadamiają PP. Akcjonarjuszów, że w dniu 2 czerwca 1933 r. o godzinie 17-tej odbędzie się w kancelarji notarjusza przy Wydziałach Hipotecznych Sądu Okręgowego w Warszawie, Karola Hettlingera, znajdującej się w gmachu Hipoteki pod Nr. 493

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki

z następującym porządkiem dziennym obrad:

1) wybór przewodniczącego;
2) rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków, sporządzonych przez likwidatorów Spółki na dzień 31 grudnia 1932 roku;
3) wolne wnioski.

PP. Akcjonarjusze, życzący wziąć udział w powyższem Zgromadzeniu winni najpóźniej do dnia 26 maja włącznie złożyć w siedzibie Spółki w Gdyni (Nadbrzeże Indyjskie), akcje lub świadectwa depozytowe instytucji finansowych. 2746

Ogłoszenie.

Zarząd Towarzystwa Budowy Osiedli ogłasza, że z dniem 15 maja 1933 r. będzie wydzierżawiał ogródki działkowe o pow. 300—400 m² w cenie 8 groszy za 1 m².

Teren położony jest pomiędzy Szosą Gdańską a torem kolejowym tuż obok garaży M. T. K.

Grunt pod ogródki jest w zupełności uprawiony i nawiezjony. Do ogródków doprowadzona jest woda.

Teren ogródków działkowych zostanie ogrodzony.

Reflektanci na dzierżawę winni zgłaszać wnioski na piśmie do T. B. O. przy al. Marszałka Piłsudskiego gmach Z. U. P. U. 2747

Za Zarząd.
(—) H. Jeziorowski,
Dyrektor.

Możesz stać się miljonerem

kupując

los w kolekturze

Antoniego Lipowskiego

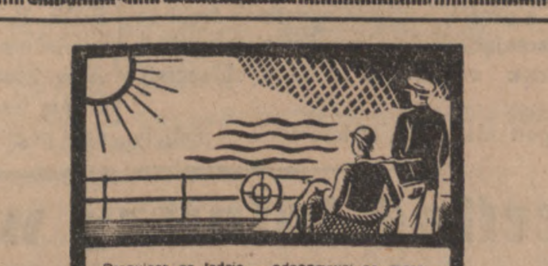
w Wejherowie

Największa wygrana

2 miljony złotych

Ciągnienie już 18 bm.

Cena losu 1/4 **10 zł.** 1/2 **20 zł.** 1/1 **40 zł.** 2582

Pracujesz na lądzie — odpoczywaj na morzu.

LETNIE WYCIECZKI MORSKIE

do Anglji, Szkocji, Irlandji, Francji, Belgji, Holandji, Danji, Norwegji i Szwecji

w lipcu i sierpniu 1933 r.

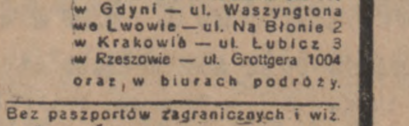
Ceny biletów od 100.— zł.

Informacje i sprzedaż biletów w biurach

LINJI GDYNIA-AMERYKA

w Warszawie — Marszałkowska 116
w Gdyni — ul. Waszyngtona
we Lwowie — ul. Na Błonie 2
w Krakowie — ul. Łubicz 3
w Rzeszowie — ul. Grottgera 1004
oraz w biurach podróży.

Bez paszportów zagranicznych i wiz.

PRZETARG.

Okręgowy Urząd Budownictwa Wybrzeża Morskiego rozpisuje nieograniczony przetarg na wykonanie remontu w Koszarach Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu.

Termin składania ofert upływa z dniem 19 maja 1933 r. godz. 10 — otwarcie ofert nastąpi tegoż dnia o godz. 10,30.

Kosztorys wraz z warunkami przetargu wydaje Okr Urz. Bud. W. M. w godzinach służbowych za zwrotem kosztów.

Okręgowy Urząd Budownictwa Wybrzeża Morskiego zastrzega prawo dowolnego wyboru oferenta, podział robót oraz unieważnienie przetargu. (2731

Kierownik Okręgowego Urzędu Bud. W. M
L. Karwat, kpt.

POSTANOWIENIE.

W sprawie postępowania dotyczącego odroczenia wypłat co do firmy Przemysł Drzewny Hermann Schütt w Czersku Sąd Grodzki w Czersku jako nadzorczy postanowił po myśli art. 28 rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. uchylić odroczenie wypłat, albowiem pomimo otwarcia postępowania układowego do zawarcia układu nie doszło.
3. L. 1/32. 2768

Czersk, dnia 10 maja 1933 r.

Sąd Grodzki.

W sprawie przetargu przymusowego nieruchomości Kolibki k. 32 własności M. Benke wstrzymuje się tymczasowo postępowanie a termin do przetargu wyznaczony na dzień 20. 5. 1933 roku uchyla się.
7. K. 7/32. 2748
Zlec. 539.

Sąd Grodzki w Gdyni.

POSTANOWIENIE.

W sprawie odroczenia wypłat kupcowi Antoniemu Wendt w Pucku, termin odroczenia wypłat przedłuża się o dalsze trzy miesiące do dnia 4-go sierpnia 1933 roku.
2. E. 2/33. 2730
Zlec. Nr. 533

Puck, dnia 4 maja 1933 r.

Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę dnia 13 maja br. o godzinie 10-tej sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającemu w Grudziądzu przy ulicy Ogrodowej nr. 23: bibljotekę, maszynę do pisania, 2 bjurka i radjo, oszacowane na 1.100,— zł.; o godzinie 10,30 sprzedawać będę przy ul. Wybickiego nr. 20: 2 maszyny do pisania i szafę do akt, oszac. na 500,— złotych. 793

Maćkowiak, komornik sądowy 295/33

Ogłoszenie o przetargu.

Rada Portu w Gdańsku sprzeda w drodze publicznego przetargu najwięcej ofiarującemu w całości lub partjami stare maszyny części maszyn i sprzęty, znajdujące się w warsztatach portowych w Gdańsku — Nowymporcie. Warunki sprzedaży oraz zestawienie materjałów można otrzymać bezpłatnie w Radzie Portu — Dyrekcja Techniczna — Gdańsk Neugarten 28/29 pokój 36.

Oferty w kopercie zamkniętej i zalakowanej z napisem „Sprzedaż starych materjałów w warsztatach portowych w Nowymporcie" należy składać w czasie do 1 czerwca br. godz. 10-ta w Dyrekcji Technicznej Rady Portu, Gdańsk, Neugarten 28/29, pokój 36.

Gdańsk, dnia 5. 5. 1933 r.
2744 233

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.

UCHWAŁA.

W sprawie spadkowej Eisenhardt 2. VI. 93/32 na wniosek spadkobierców po zmarłym Auguście Eisenhardt w Cierpicach ustanawia się zarząd spadku względem spadku pozostałego po zmarłym Auguście Eisenhardt. Zarządcą spadku ustanawia się Karola Tobe . w Rejencji pow. Toruń.
Zlec. Nr. 302/IX. 2752

Toruń, dnia 16 lutego 1933 r.

Sąd Grodzki

Sprzedam

lub wydzierżawię dom mieszkalny leżący nad szosą Laskowice-Osie. Dom o 7 ubikacjach nadaje się dobrze na interes wzgląd. na letnisko. Rzeczka Czarna-Woda i lasy na miejscu. Zgłoszenia proszę nadesłać pod adr. 2658. Administracja Dnia Pomorskiego Toruń.

Tapety 2688

nowy transport rolka począwszy zł. 0.53

Jan Kapczyński

HURTOWNIA LAKIERÓW I FARB

ul. Szeroka róg Mostowej. Ul. Szczytna nr. 15.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 12 maja 1933 r. o godzinie 11 sprzedam w Szubinie przy ulicy Paderewskiego 3 najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą następujące przedmioty: wiertarkę elektr., krzesło dentyst., naczynie do spluwania, biurko, fotel biurowy, ramię przyścienne (niklowe), reflektor sufitowy i lampę na statywie.
Zlec. Nr. 709/VIII. 2959
Woźniak, komornik Sądu Grodzkiego w Szubinie.

2 pokoje

umeblowane z używalnością kuchni, pierwsze piętro, front. Toruń, Sukiennicza 9 m. 3, od 5—6. 2755

U w a g a!

Panowie

Kapelusze męskie oraz Panamy czyszczę i prasuję po bardzo niskich cenach. Toruń, Łazienna 28 I-sze piętro w bramie. 2753

Bufetowy

lub bufetowa który posiada ca 1,500.— zł. może od zaraz objąć dobrą posadę. Pewność gotówki będzie zupełnie zagwarantowana. Oferty kierować do Adm. Dnia Pomorskiego Toruń pod nr. 2740.

Obiady

kresowe wydaje Toruń, Szeroka 37 m. 5. 2754

Z prawami szkół państwowych 8056

8-klasowe gimnazjum żeńskie

G. Winogrodzkiego w Wejherowie

przyjmuje zapisy do wszystkich klas, poczynając od klasy 2-giej.

Przy gimnazjum wstępne klasy koedukacyjne, przygotowujące do gimnazjum nowego typu

Przeprowadzki

Transport mebli

we wyściełanych wozach meblowych

zwózki

Ekspedycję

kolejową i wodną wykonuje

najtaniej

Ludwik Szymański

Toruń 8407
Żeglarska 3. telef. 909

Piłki nożne

Siatkówki-Koszykówki

SPORT-BŁOCH

Toruń Katarzyny 5. Żądajcie cenniki.. 2602

Kapelusze

Eleganckie szykowne po bardzo tanich cenach poleca Pracownia. Również przerabia szybko według najnowszych żurnali po 2,50. Uwaga na adres Toruń, Łazienna 28 I-sze piętro w bramie. 2753

Telegramy

Z ostatniej chwili

Zwycięsca Atlantyku w Rio de Janeiro

Kpt. Skarżyński wczoraj wylądował w stolicy Brazylji

Londyn 12. 5. (PAT). Wobec zmiennych wa runków atmosferycznych kpt. Skarżyński wczoraj o godz. 10,45 rano według czasu środkowo europejskiego wystartował Z CARAVELLAS DO RIO DE JANEIRO. Lot trwał 6 godzin.

O godz. 4 min. 45 po poł. według czasu środkowo europejskiego **SAMOLOT KPT. SKARZYŃSKIEGO OPUŚCIŁ SIĘ NA LOTNISKO W RIO DE JANEIRO.** Wylądowanie nastąpiło wkrótce po południu według czasu lokalnego. Zegary w Rio de Janeiro wskazywały dokładnie godzinę 12,45.

Na wiadomość o starcie polskiego lotnika z Caravellas, na spotkanie jego wyruszyły z Rio de Janeiro cztery brazylijskie samoloty wojskowe. Spotkawszy go w drodze, towarzyszyły mu następnie aż do chwili lądowania w Rio de Janeiro. Wylądowanie odbyło się tak łako, że wzbudziło powszechny zachwyt tłumów, zebranych na lotnisku, które na cześć lotnika wznosiły entuzjastyczne okrzyki.

Wysiadającego z kabiny kpt. Skarżyńskiego powitał poseł Rzplitej w Rio de Janeiro Grabowski, przedstawiciel brazylijskiego ministerstwa spraw zagr., szef departamentu aeronautyki brazylijskiego ministerstwa wojny, francuski attache wojskowy, przedstawiciele miasta z burmistrzem Rio de Janeiro na czele oraz niezliczone tłumy publiczności, wśród których była znaczna ilość Polaków. Policja, która utrzymywała porządek na lotnisku z trudem torowała drogę lotnikowi pośród cłoczącego się ku niemu tłumu, wiwatującego na cześć bohaterskiego lotnika.

Kpt. Skarżyński był w doskonałej formie, nie było na nim znać prawie żadnego zmęczenia. Po krótkiem powitaniu z przedstawicielami władz brazylijskich i miasta kpt. Skarżyński w towarzystwie posła Rzplitej odjechał samochodem do poselstwa Rzplitej, gdzie zamieszkał w charakterze gościa posła Grabowskiego.

Dziennikarze, którzy na lotnisku otoczyli zwycięskiego lotnika pytali się o jego wrażenie z lotu i o dalsze zamiary.

KPT. SKARŻYŃSKI OŚWIADCZYŁ, ŻE NARAZIE CO DO DALSZYCH SWOICH ZAMIARÓW NIE MOŻE JESZCZE UDZIELIĆ ŻADNYCH INFORMACYJ.

Nowy minister Rolnictwa i Reform Rolnych

Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w gabinecie p. Janusza Jędrzejewicza mianowany został dotychczasowy podsekretarz stanu w Prezydjum Rady Ministrów p. Bronisław Nakoniecznikow-Klukowski, którego podobiznę podajemy na naszem zdjęciu.

W Prezydjum Rady Ministrów

Pożegnanie b. premjera Prystora i objęcie urzędowania przez premjera Jędrzejewicza

(o) Warszawa 12. 5. (tel. wł.) Wczoraj w godzinach przedpołudniowych odbyło się w Prezydjum Rady Ministrów uroczyste pożegnanie **ustępującego premjera p. Prystora.** W wielkiej sali Prezydjum R. M. zgromadzili się wszyscy urzędnicy, w imieniu których pożegnał p. prem. Prystora podsekretarz stanu **Lechnicki.**

Z kolei odbyło się pożegnanie **p. wiceministra Nakonieczníkowa Klukowskiego**, do którego przemawiał **p. Capowski.**

Około południa przybył do Prezydjum R. M. p. premjer Jędrzejewicz i po krótkiej konferencji z ustępującym premjerem Prystorem objął urzędowanie.

W przemówieniu do witających go urzędników, **p. premjer Jędrzejewicz podkreślił, że zadaniem jego rządu będzie kontynuowanie** prac gabinetu prem. Prystora, poczem zaapelował aby zmiana na stanowisku szefa rządu nie wpłynęła na tok urzędowania, a prace były kontynuowane jak gdyby nic nie zaszło.

Przedłużenie pobytu misji sowieckiej w Polsce

(o) Warszawa, 12. 5. (tel. wł.) Pobyt misji sowieckiej w Polsce przedłużony będzie do dnia 14 (projektowano 10 dni). Jeden z członków misji zostanie w Warszawie ponadto przez parę dni, aby sfinalizować szereg rozmów.

Plakat propagandy kolei na 700-lecie Torunia

Warszawa, 12. 5. (T. wł.) Nakładem wydziału turystyki Ministerstwa Komunikacji wydany został plakat turystyczny dla uczczenia 700-lecia Torunia. Plakat jest dziełem znanego art. mal. Norblina i wyobraża Ratusz i Rynek Staromiejski. Wydano go w kilku językach.

Zwrot opłat szkolnych

(o) Warszawa, 12. 5. (PAT). Prezydjum Rady Ministrów zmieniło okólnik w sprawie zwrotu opłat szkolnych za dzieci pracowników państwowych, w tym sensie, że za czerwiec opłata będzie zwracana tylko za pół miesiąca nauki.

Ułatwienia wizowe dla cudzoziemców odwiedzających wybrzeże

(o) Warszawa, 12. 5. (tel. wł.) Konsulowie Rzplitej otrzymali polecenie, aby zwracali uwagę cudzoziemcom udającym się do Polski, że wiza jednorazowa traci ważność po jednorazowem przekroczeniu granicy W. M. Gdańska. Aby ułatwić cudzoziemcom załatwianie interesów handlowych na wybrzeżu, konsulowie R. P. otrzymali polecenie wydawania w większych ilościach wiz wielokrotnych, aby w ten sposób umożliwić cudzoziemcom możność załatwiania interesów za jednym pobytem i w Gdyni i w Gdańsku.

Obniżka ceny abonamentu radjowego

(o) Warszawa, 12. 5. (tel. wł.) Minister stwo Poczt i Telegrafów zniżyło opłatę za abonament radjofoniczny o 10 proc. z zł. 3,30 na zł. 3,—. Obecnie opracowywany jest projekt obniżki całej taryfy pocztowo-telegraficznej. Już obecnie przewidziana jest obniżka opłat za t. zw. składowe i za doręczanie paczek o 10 gr. i za przewóz paczek o 25 do 30 gr.

Wysoki Komisarz Ligi Narodów p. Rosting

stać musi na straży prawidłowości wyborów w Gdańsku

(o) U Wysokiego Komisarza Ligi Narodów p. Rostinga interwenjowali, w czasie jego ostatniego pobytu w Londynie, przedstawiciele wpływowych żydowskich organizacyj, prosząc o zagwarantowanie bezpieczeństwa w Gdańsku w czasie wyborów do Sejmu gdańskiego.

Z Genewy również wpływowe ugrupowania polityczne i społeczne zwracały się do p. Rostinga z prośbą o użycie wszelkich środków niedopuszczających do ekscesów hitlerowskich na wypadek zwycięstwa narodowych socjalistów.

Ugrupowania antihitlerowskie podjęły wspólną akcję mającą na celu uniemożliwienie stosowania terroru. Koła te podkreślają z naciskiem, że hitleryzacja policji stawia pod znakiem zapytania możliwość uczciwych wyborów.

Na wypadek **GDYBY NIE UDAŁO SIĘ UCHRONIĆ LUDNOŚCI PRZED TERROREM MOŻLIWE JEST UNIEWAŻNIENIE WYBORÓW.** P. Rosting będzie mógł wystąpić z odpowiednim wnioskiem do Senatu, powołując się na konstytucję Wolnego Miasta, której gwarancją jest Liga Narodów, o ile konstytucja będzie pogwałcona a akt wyborczy nielegalny.

Meeting lotniczy w Warszawie

światową rewją lotnictwa

Warszawa, 12. 5. (PAT). Drugi międzynarodowy meeting lotniczy, który urządza Aeroklub warszawski w dn. 24 i 25 maja br., pod protektoratem p. Prezydenta Rzplitej, będzie wspaniałą rewją naszego lotnictwa, która bogactwem programu prześcignie wszystkie dotychczas urządzane w Polsce imprezy lotnicze.

W meetingu wezmą udział prócz polskich lotników, lotnicy włoscy, angielscy, francuscy, belgijscy, szwedzcy, czechosłowaccy, rumuńscy i łotewscy. Pozatem zapowiedzieli swój przyjazd egzotyczni zawodnicy z Afryki i Japonji.

Powiatowe urzędy rozjemcze

Zakres ich działania został rozszerzony

Na mocy Ustawy z dnia 28 marca 1933 r. ogłoszonej w Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 253 dotychczasowe Urzędy Rozjemcze do spraw kredytowych małej własności rolnej zostały przemianowane na Powiatowe Urzędy Rozjemcze i zakres ich działalności został rozszerzony.

Urząd Rozjemczy przyjmuje mianowicie wnioski dłużników względnie wierzycieli posiadaczy gospodarstw wiejskich: rolnych leśnych, hodowlanych, ogrodowych, rybnych, których obszar **nie przenosi 100 ha** (poprzednio 50 ha).

Urząd Rozjemczy władny jest rozkładać długi rolników na raty na okres czasu do 7 lat (poprzednio do 3-ch) i obniżać stopę procentową do 4 i pół procent w stosunku rocznym (poprzednio do 6 procent).

Również może Urząd Rozjemczy zmniejszać **tenutę dzierżawną**, płaconą przez dzierżawców gospodarstw wiejskich, a także regulować wysokość dożywocia w związku z ogólnem zubożeniem rolników.

Wszelkich wskazówek i informacyj udziela **Powiatowy Urząd Rozjemczy w Toruniu** — gmach Starostwa Powiatowego w Toruniu, Plac Teatralny nr. 4, pokój Nr. 7.

Hołd dziatwy szkół warszawskich Panu Prezydentowi

Warszawa 12. 5. (PAT). Wczoraj o godz. 17,30 przybyła dziatwa szkół powszechnych pod kierunkiem prezesa rady szkolnej Grabowskiego i posła Smulikowskiego dla złożenia hołdu p. Prezydentowi Rzplitej. Do zgromadzonej dziatwy na dziedzińcu zamkowym wyszedł p. Prezydent w otoczeniu członków domu wojskowego i cywilnego. Dziatwa odśpiewała hymn narodowy, Pierwszą Brygadę, oraz kilka pieśni ludowych, pod kierownictwem p. Meisnera. P. Prezydent pozostawał z dziatwą przez dłuższy czas.

Wizyta p. Prystora na Zamku

Warszawa, 12. 5. (PAT). B. premjer p. Prystor został w dniu wczorajszym przyjęty na dłuższej wizycie pożegnalnej przez p. Prezydenta Rzplitej Polskiej.

(o) Warszawa 12. 5. (tel. wł.) Wieczorem Pan Prezydent Rzeczypospolitej wydał na Zamku obiad na cześć p. premjera Prystora. W obiedzie wzięli udział wszyscy ministrowie z p. premjerem Jędrzejewiczem na czele.

P. Premjer Jędrzejewicz w Sejmie i w Senacie

Warszawa 12. 5. (PAT). P. prezes Rady Ministrów Janusz Jędrzejewicz przybył wczoraj o godz. 13 do gmachu Sejmu, gdzie złożył wizytę p. marszałkowi Sejmu Świtalskiemu i marszałkowi Senatu Raczkiewiczowi.

O godz. 14 p. marszałek Raczkiewicz rewizytował p. premjera Jędrzejewicza w pałacu Prezydjum Rady Ministrów.

Warszawa, 12. 5. (PAT). P. prezes Rady Ministrów Janusz Jędrzejewicz złożył wczoraj wizytę ks. kardynałowi Kakowskiemu.

Minister Koc wyjechał do Paryża

(o) Warszawa 12. 5. (tel. wł.) Wczoraj w południe wyjechał do Paryża wiceminister Koc na konferencję polsko - francuskiego towarzystwa kolejowego Górny Śląsk — Gdynia, którego jest prezesem.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiedz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Bronisław Jędrzejczak, Inowrocław, plac Kasprowicza 4a.
Redaktor odpowiedz. na Grudziądz, Józef Stanaub. Grudziądz, Rynek 10/II.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Dzień Bydgoski," „Gazeta Morska", „Dzień Grudziądzki" „Dzień Kujawski"
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu